

BANK SPÓŁDZIELCZY
w Ostrowi Mazowieckiej

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej
wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

Ostrów Mazowiecka, maj 2023r.

BANK SPÓŁDZIELCZY W OSTROWI MAZOWIECKIEJ

ZARZĄD BANKU: Bartosz Kublik – Prezes Zarządu, Krystyna Polakowska – Wiceprezes Zarządu, Dariusz Kołodziejski – Wiceprezes Zarządu,
Monika Tymińska – Wiceprezes Zarządu, Agata Załęska – Wiceprezes Zarządu,
Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestr Przedsiębiorców nr 0000087012,
NIP 759-000-27-35, REGON 000508690

SPIS TREŚCI

I.	STAN PRAWNO - ORGANIZACYJNY	3
1.	PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT BANKU	3
2.	PRZEDMIOT DZIAŁANIA BANKU	3
3.	PRZYNALEŻNOŚĆ DO ZRZESZENIA, SYSTEMU OCHRONY I ZWIĄZKÓW	3
4.	DANE O HOLDINGU	4
5.	DANE O ZATRUDNIENIU I STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ	4
II.	WŁADZE STATUTOWE BANKU.....	6
1.	ZARZĄD BANKU	6
2.	RADA NADZORCZA BANKU.....	8
2.1.	<i>Komitet Audytu</i>	9
3.	ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI	9
III.	OTOCZENIE GOSPODARCZE I REGULACYJNE W 2022 ROKU	11
IV.	ZDARZENIA ISTOTNIE WPLYWAJĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ BANKU	14
V.	SYTUACJA EKONOMICZNO – FINANSOWA BANKU	18
1.	SYTUACJA FINANSOWA.....	18
2.	GŁÓWNE POZYCJE AKTYWÓW BANKU	21
2.1.	<i>Portfel kredytowy</i>	22
3.	GŁÓWNE POZYCJE PASYWÓW BANKU.....	24
3.1.	<i>Baza depozytowa</i>	25
4.	UDZIAŁOWCY I FUNDUSZ UDZIAŁOWY.....	26
VI.	OBSZARY RYZYKA I ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	27
1.	RYZYO KREDYTOWE (W TYM KONCENTRACJI KREDYTOWEJ)	28
2.	RYZYO PŁYNNOŚCI	33
3.	RYZYO RYNKOWE (W TYM RYZYO STOPY PROCENTOWEJ W KSIĘDZE BANKOWEJ ORAZ RYZYO WALUTOWE)	36
4.	RYZYO OPERACYJNE	39
5.	RYZYO BRAKU ZGODNOŚCI.....	40
6.	RYZYO BIZNESOWE (W TYM RYZYO WYNIKU FINANSOWEGO).....	40
7.	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	44
VII.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO	48
VIII.	NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	50
IX.	DZIAŁALNOŚĆ W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	51
X.	DZIAŁALNOŚĆ INFORMATYCZNA	51
XI.	STRUKTURA PRODUKTOWA I ANALIZA KONKURENCJI BANKU.....	52
XII.	PRZEGLĄD STRATEGICZNY ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA NA 2023 ROK	54
1.	KLIENT.....	55
2.	SKAŁA I EFEKTYWNOŚĆ DZIAŁANIA	55
3.	POZYSKIWANIE KAPITAŁU.....	56
4.	ROZWÓJ IT- DIGITALIZACJA, TECHNOLOGIA I BEZPIECZEŃSTWO.....	57
5.	ODPOWIEDZIALNE ZARZĄDZANIE RYZYKAMI BANKOWYMI	57
6.	STRATEGIA CSR (ANG. CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY).....	58
XIII.	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W OSTROWI MAZOWIECKIEJ	59

I. STAN PRAWNO - ORGANIZACYJNY

1. Podstawowe informacje na temat Banku

Nazwa	Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej
Forma prawna	Spółdzielnia
KRS	0000087012
REGON	000508690
NIP	759-000-27-35
Kraj siedziby	Rzeczpospolita Polska
Siedziba	Ostrów Mazowiecka
Adres	07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. 3 go Maja 32
Telefon	(29) 74 522 63, 74 522 64
Faks	(29) 74 623 04
Strona internetowa	www.bsostrowmaz.pl

Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej został wpisany do rejestru sądowego dnia 01.02.2002 r. przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000087012. Na mocy Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 maja 2020 r. w sprawie utworzenia niektórych wydziałów w sądach rejonowych oraz zmieniającego zarządzenie w sprawie utworzenia wydziałów w sądach rejonowych, nastąpiła zmiana właściwości Sądu Rejestrowego Banku na Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Przedmiot działania Banku

Przedmiotem podstawowej działalności Banku jest świadczenie usług finansowych sklasyfikowanych wg PKD: 64.19 Z – pozostałe pośrednictwo finansowe.

Jest to działalność związana z przyjmowaniem depozytów i udzielaniem kredytów, w takich formach jak: pożyczki, zastawy hipoteczne, karty kredytowe itp. Przez instytucje finansowe inne niż bank centralny, np. bank, kasy oszczędnościowe, towarzystwa kredytowe, działalność związana z udzielaniem kredytów mieszkaniowych przez specjalistyczne instytucje przyjmujące depozyty.

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. Przynależność do Zrzeszenia, Systemu Ochrony i Związków

Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej należy do:

- 1) Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie – data przystąpienia 17.11.2009r.;
- 2) Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS – data przystąpienia 31.12.2015r.;

- 3) Związku Banków Polskich – data przystąpienia 07.01.1998r.;
- 4) Krajowego Związku Banków Spółdzielczych – data przystąpienia 10.03.2015r.

4. Dane o holdingu

Bank nie działa w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust. 1 i nie zawiera umowy, o której mowa w art. 141t ust 1 Prawa bankowego.

5. Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej

Przeciętne zatrudnienie w Banku w 2022 roku (w etatach) wynosiło 176,83 i było wyższe od średniego zatrudnienia w 2021 r. o 0,14 etatu. Na dzień 31 grudnia 2022 r. Bank zatrudniał 186 osób (181,81 etatów, w tym: w Centrali 54 oraz w Placówkach Banku 127,81), tj. o 5,26 etatów więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (w Centrali nastąpił wzrost o 1,45 etatu, w Placówkach Banku nastąpił wzrost o 3,81 etatu). Wzrost zatrudnienia w miesiącu grudniu 2022 r. spowodowany był zatrudnieniem od 1 grudnia osób odbywających staż na umowę o pracę, w ramach umów z Powiatowym Urzędem Pracy.

Prowadzona przez Bank polityka kadrowa zabezpiecza ciągłość działania Banku, eliminując problemy z zastępowalnością pracowników w trakcie nieobecności jak również w związku z planowanymi przejściami na emeryturę. Bank wspiera proces rozwoju kompetencji kadry, uwzględniając w szczególności potrzeby kadry menadżerskiej oraz kandydatów na kluczowe stanowiska m.in. poprzez studia podyplomowe, szkolenia, w tym stanowiskowe, konferencje, certyfikacje, dostęp do baz wiedzy i forów branżowych. Połowa kadry Banku (91 osób) posiada Europejski Certyfikat Dyplomowanego Pracownika Bankowego. Pracownicy regularnie uczestniczą w szkoleniach podnoszących swoje kwalifikacje. W 2022 roku koszty szkoleń pracowników wyniosły 158 448,09 zł. Bank korzystał z dofinansowania na szkolenia z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w kwocie 46 496,0 zł.

Poziom zmian kadrowych w Banku szacuje się jako niewielki i nie stanowiący podwyższonego ryzyka operacyjnego.

Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej w roku 2022 prowadził działalność poprzez Centralę Banku, znajdującą się w Ostrowi Mazowieckiej oraz sieć 24 placówek: 12 oddziałów, 2 filii i 10 punktów kasowych/punktów obsługi klienta.

Oddziały usytuowane w:

- 1) Ostrowi Mazowieckiej, ul. 3 go Maja 32, 07-300 Ostrów Mazowiecka,
Oddział składa się z dwóch Wydziałów:
 - Wydziału Obsługi Klientów Instytucjonalnych,
 - Wydziału Obsługi Klientów Indywidualnych.
- 2) Małkini, ul. Nurska 42; 07-320 Małkinia Górna,
- 3) Broku, ul. Dąbrowskiego 30, 07-306 Brok,
- 4) Zarębach Kościelnych, ul. Kowalska 9, 07-323 Zaręby Kościelne,
- 5) Andrzejewie, ul. Warszawska 51, 07-305 Andrzejewo,
- 6) Lubotyń, Stary Lubotyń 37, 07-303 Stary Lubotyń,
- 7) Czerwinie, ul. Piastowska 5, 07-407 Czerwin,
- 8) Brańszczyku, ul. Jana Pawła II 54, 07-221 Brańszczyk

- 9) Somiance, Aleja Klonowa 5, 07-203 Somianka,
- 10) Ostrołęce, ul. Goworowska 37, 07- 410 Ostrołęka,
- 11) Warszawie, ul. Jubilerska 10, 04-190 Warszawa,
- 12) Zielonce, ul. Kolejowa 9, 05-220 Zielonka.

Filie usytuowane w:

- 1) Wyszkanie, ul. Kościuszki 26, 07-200 Wyszaków,
- 2) Wołominie, ul. Gdyńska 1/3, 05-200 Wołomin,

Punkty Kasowe/Punkty Obsługi Klienta usytuowane w:

- 1) Szulborzu Wielkim, ul. Wyszyńskiego 14, 07-324 Szulborze Wielkie,
- 2) Jasienicy, ul. Pawła Jasienicy 32, 07-304 Jasienica,
- 3) Ostrowi Mazowieckiej, ul. 3 Maja 100, 07-300 Ostrów Mazowiecka,
- 4) Ostrowi Mazowieckiej, ul. Widnichowska 5B, 07-300 Ostrów Mazowiecka,
- 5) Brańszczyku w Urzędzie Gminy, ul. Jana Pawła II, 07-221 Brańszczyk,
- 6) Porębie, Poręba Średnia 8, 07-308 Poręba,
- 7) Ostrołęce w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Ostrołęce, ul. Rolna 30, 07-410 Ostrołęka,
- 8) Rzekuniu, ul. Kościuszki 33, 07-411 Rzekuń,
- 9) Olszewo-Borkach, ul. Broniewskiego 2A, 07- 415 Olszewo Borki,
- 10) Lelisie, ul. Szkolna 39, 07-402 Lelis.

Pracę jednostek organizacyjnych wspomaga Centrala Banku w Ostrowi Mazowieckiej.

Na dzień 31.12.2022r. w Banku obowiązywał Regulamin organizacyjny przyjęty Uchwałą Zarządu 168/2022 z dnia 28.11.2022r. i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 47/2022 z dnia 15.12.2022r. Regulamin określa strukturę organizacyjną Banku, podstawowe zadania jednostek i komórek organizacyjnych oraz zasady współpracy jednostek i komórek organizacyjnych.

W ramach struktury Banku na koniec 2022r. występowały cztery piony:

- Pion organizacji i zarządzania
- Pion sprzedaży,
- Pion rozliczeń, informatyki i bezpieczeństwa,
- Pion ekonomiczny i planowania finansowego.

Pion Organizacji i Zarządzania podlega Prezesowi Zarządu i obejmuje następujące Zespoły/Stnowiska:

- Zespół ds. Ryzyk, Analiz i Planowania,
- Zespół Obsługi Zarządu i Spraw Samorządowych,
- Zespół ds. Kadrowo-Płacowych i Administracyjnych,
- Zespół ds. Kontroli Instytucjonalnej i Compliance,
- Zespół Analiz Kredytowych,
- Zespół ds. Monitoringu Kredytowego,
- Doradcę Prezesa.

Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Sprzedaży podlegały:

- Dyrektor Sprzedaży,
- Oddziały/Filie,
- Zespół ds. Wsparcia Sprzedaży,
- Zespół ds. Wierzytelności Trudnych.

Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Rozliczeń, Informatyki i Bezpieczeństwa podlegają:

- Stanowisko ds. Informacji Zarządczej i Hurtowni Danych,
- Zespół Rozliczeń Krajowych i Zagranicznych,
- Zespół ds. Informatyki,
- Stanowisko ds. Bezpieczeństwa IT,
- Inspektor Ochrony Danych (IOD).

Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Ekonomiczny i Planowania Finansowego:

- Główny Księgowy, któremu podlega:
 - Zespół Finansowo-Księgowy,
 - Zespół ds. Sprawozdawczości Obowiązkowej,
 - Zespół Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy i Finansowania Terroryzmu.

II. WŁADZE STATUTOWE BANKU

1. Zarząd Banku

Od 01 stycznia 2022r. do dnia 30 kwietnia 2022r. Zarząd Banku pracował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Bartosz Kublik	Prezes Zarządu
Krystyna Polakowska	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem Sprzedaży
Dariusz Kołodziejski	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem rozliczeń, informatyki i bezpieczeństwa
Barbara Przygoda	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem ekonomicznym i planowania finansowego

W związku ze złożeniem, deklarowanej wcześniej, rezygnacji ze skutkiem na dzień 01 maja 2022r. przez Wiceprezes Zarządu Barbarę Przygodę z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej, kierującej Pionem ekonomicznym i planowania finansowego, Rada Nadzorcza w dniu 4 maja 2022r. po uprzednim dokonaniu oceny odpowiedniości Wiceprezesa Zarządu Pana Dariusza Kołodziejskiego oraz kolegalnej oceny odpowiedniości Zarządu Banku, podjęła Uchwałę nr 21/2022 w sprawie zatwierdzenia i zmiany wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku. Rada Nadzorcza Banku powierzyła kompetencje związane z kierowaniem Pionem ekonomicznym i planowania finansowego Wiceprezesowi Zarządu Panu Dariuszowi Kołodziejskiemu kierującemu

również Pionem rozliczeń, informatyki i bezpieczeństwa.

Od dnia 1 maja 2022r do dnia 1 marca 2023r. Zarząd działał w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Bartosz Kublik	Prezes Zarządu
Krystyna Polakowska	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem Sprzedaży
Dariusz Kołodziejcki	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem rozliczeń, informatyki i bezpieczeństwa oraz Pionem ekonomicznym i planowania finansowego

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej dnia 1 marca 2023r., po uprzednim przeprowadzeniu pozytywnej oceny odpowiedniości powołała do Zarządu Banku Spółdzielczego Panią Monikę Tymińską oraz Panią Agatę Załęską ze skutkiem na dzień 2 marca 2023r. W związku z powyższym Rada Nadzorcza dokonała zmian i zatwierdzenia wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku, który od 2 marca 2023r. kształtuje się następująco:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Bartosz Kublik	Prezes Zarządu
Krystyna Polakowska	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem Wierzytelności Trudnych
Dariusz Kołodziejcki	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem rozliczeń, informatyki i bezpieczeństwa
Monika Tymińska	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem ekonomicznym i planowania finansowego
Agata Załęska	Wiceprezes Zarządu kierujący Pionem Sprzedaży

2. Rada Nadzorcza Banku

W okresie od dnia 25 czerwca 2018r. (Uchwała Zebrania Przedstawicieli nr 8/2018) do dnia 9 czerwca 2022r. Rada Nadzorcza Banku działała w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Krzysztof Hoffmann	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Ruciński	Z-ca Przewodniczącego Rady
Iwona Kubaszewska	Sekretarz Rady Nadzorczej
Marcin Garliński	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Mystkowski	Członek Rady Nadzorczej
Stanisław Kalinowski	Członek Rady Nadzorczej
Jan Godlewski	Członek Rady Nadzorczej

Tomasz Falkowski	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Krzyżanowski	Członek Rady Nadzorczej

Zebranie Przedstawicieli Banku w dniu 9 czerwca 2022r Uchwałą nr 11/2022 dokonało wyboru nowego składu Rady Nadzorczej na czteroletnią kadencję. Od dnia wyboru do dnia sporządzania niniejszego Sprawozdania skład Rady Nadzorczej jest następujący:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Krzysztof Hoffmann	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Ruciński	Z-ca Przewodniczącego Rady
Iwona Kubaszewska	Sekretarz Rady Nadzorczej
Marcin Garliński	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Mystkowski	Członek Rady Nadzorczej
Jan Godlewski	Członek Rady Nadzorczej
Tomasz Falkowski	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Krzyżanowski	Członek Rady Nadzorczej
Tadeusz Legacki	Członek Rady Nadzorczej

2.1. Komitet Audytu

Realizując zapisy Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym Rada Nadzorcza Banku spośród swoich członków powołała trzyosobowy Komitet Audytu.

Zarówno w okresie od dnia 25 czerwca 2018r. do 8 czerwca 2022r, jak również od 9 czerwca 2022r. do dnia sporządzania Sprawozdania Komitet Audytu działał w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Marcin Garliński	Przewodniczący Komitetu Audytu
Krzysztof Hoffmann	Członek Komitetu Audytu
Tomasz Falkowski	Członek Komitetu Audytu

3. Zebranie Przedstawicieli

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej odbyło się w dniu 09 czerwca 2022r. i obradowało zgodnie z następującym porządkiem:

1. Otwarcie obrad Zebrania Przedstawicieli.
2. Podjęcie Uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu Obrad Zebrania Przedstawicieli.
3. Podjęcie Uchwały w sprawie wyboru Przewodniczącego Zebrania Przedstawicieli.

4. Podjęcie Uchwały w sprawie wyboru Sekretarza Zebrania Przedstawicieli oraz Członków Prezydium Zebrania Przedstawicieli.
5. Podjęcie Uchwały w sprawie wyboru Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej.
6. Podjęcie Uchwały w sprawie wyboru Komisji Uchwał i Wniosków.
7. Stwierdzenie prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli i jego zdolności do podejmowania uchwał objętych porządkiem obrad.
8. Podjęcie Uchwały w sprawie zatwierdzenia porządku obrad Zebrania Przedstawicieli.
9. Przyjęcie protokołu z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli.
10. Przedstawienie Sprawozdania finansowego Banku, Sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz projektu podziału nadwyżki bilansowej za rok obrotowy 2021.
11. Przedstawienie propozycji kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej na rok 2022.
12. Omówienie zmiany Statutu Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej.
13. Dyskusja.
14. Przedstawienie Sprawozdania Rady Nadzorczej za 2021 rok, w tym: oceny stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego, oceny funkcjonowania Polityki wynagrodzeń oraz sprawozdania z wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli.
15. Przedstawienie informacji na temat sprawozdania dotyczącego skarg i wniosków za rok 2021.
16. Podjęcie Uchwały w sprawie przyjęcia „Polityki oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu w Banku Spółdzielczym w Ostrowi Mazowieckiej”.
17. Podjęcie Uchwały w sprawie przyjęcia Sprawozdania Komisji Mandatowo – Skrutacyjnej z wyników oceny odpowiedniości i niezależności członków Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu, oraz kolegialnej oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu za 2021 rok.
18. Podjęcie Uchwały w sprawie: uchwalenia „Regulaminu Wyborów członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej”.
19. Wybory na Członków Rady Nadzorczej:
 - a) zgłaszanie kandydatów,
 - b) ocena odpowiedniości kandydatów,
 - c) przedstawienie sprawozdania z wyników oceny odpowiedniości i niezależności kandydatów do Rady Nadzorczej,
 - d) podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Sprawozdania Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej z wyników oceny odpowiedniości i niezależności kandydatów na członków Rady Nadzorczej,
 - e) sporządzenie listy kandydatów,
 - f) głosowanie,
 - g) ogłoszenie wyników głosowania,
 - h) podjęcie Uchwały w sprawie stwierdzenia wyboru Członków Rady Nadzorczej.
20. Podjęcie Uchwał w omawianych sprawach dotyczących:
 - a) zatwierdzenia Sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego oraz Sprawozdania Zarządu z działalności Banku za rok obrotowy 2021,

- b) zmiany Statutu Banku,
 - c) zatwierdzenia Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej za rok obrotowy 2021,
 - d) zatwierdzenia kierunków działalności Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej na rok 2022,
 - e) udzielenia Członkom Zarządu absolutorium z wykonania obowiązków w roku 2021,
 - f) podziału nadwyżki bilansowej Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej za rok 2021.
 - g) Zatwierdzenia "Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej",
 - h) wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej,
 - i) wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości należącej do Banku oznaczonej KW OS1W/00024570/7.
 - j) wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości nabytej przez Bank oznaczonej KW OS1M/00044936/9 oraz KW OS1M/00041263/9
 - k) wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości nabytej przez Bank oznaczonej KW OS1M/00027312/4.
 - l) wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości nabytej przez Bank oznaczonej KW OS1M/00064908/0.
 - m) wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości nabytej przez Bank oznaczonej KW OS1M/00063590/0.
 - n) wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości nabytej przez Bank oznaczonej KW RA1G/00087860/3.
- 21. Sprawy różne.
- 22. Zakończenie obrad Zebrania.

III. OTOCZENIE GOSPODARCZE I REGULACYJNE W 2022 ROKU

Krajowa gospodarka w roku 2022 wyraźnie spowolniła. Po dwóch latach walki z pandemią COVID-19, światowa gospodarka powoli wracała na ścieżkę wzrostu. Rok 2022 przyniósł nowe istotne wyzwania. Agresja Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r. i rosnąca inflacja zmieniły naszą rzeczywistość makroekonomiczną. Krajowa koniunktura pozostawała pod wpływem silnych negatywnych szoków, w tym szoku surowcowego wzmocnionego przez skutki agresji Rosji na Ukrainę. Niekorzystnie na aktywność gospodarczą w Polsce oddziałuje również wyraźne spowolnienie za granicą, a także stopniowo materializujące się skutki dotychczasowych podwyżek stóp procentowych NBP. Jednocześnie skalę pogorszenia krajowej koniunktury łagodzi szereg działań osłonowych dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych w zakresie wzrostu cen nośników energii.

Inflacja przez jej wpływ na konsumpcję, jest głównym czynnikiem determinującym poziom realnej aktywności, sama zaś pozostaje jak na razie mało wrażliwa na spowolnienie gospodarcze. W centrum osłabienia aktywności gospodarczej jest spadek konsumpcji przy

utrzymaniu wzrostu inwestycji. Realny spadek konsumpcji następuje w otoczeniu mocnego rynku pracy.

Wybrane główne wskaźniki makroekonomiczne w 2022 roku

		1q22	2q22	3q22	4q22
Wskaźniki makroekonomiczne	Realny PKB (% r/r)	8,6	5,8	3,6	2,0
	Saldo obrotów bieżących (% PKB)	-2,7	-3,5	-3,5	-3,1
	Saldo fiskalne (% PKB)	-1,5	-1,5	-2,3	-3,0
	Dług publiczny (% PKB)	52,0	51,5	50,3	50,4
Procesy inflacyjne	Inflacja CPI † (% r/r)	11,0	15,5	17,2	16,6
	Inflacja CPI (% r/r, śr. w okresie)	9,6	13,9	16,3	17,3
	Inflacja bazowa (% r/r, śr. w okresie)	6,6	8,4	10,0	11,3
Polityka pieniężna	Stopa referencyjna (%)	3,50	6,00	6,75	6,75
	Stopa lombardowa (%)	4,00	6,50	7,25	7,25
	Stopa depozytowa (%)	3,00	5,50	6,25	6,25
	Stopa redyskonta weksli (%)	3,55	6,05	6,80	6,80
Rynek pracy	Zatrudnienie (sektor przedsiębiorstw, % r/r)	2,3	2,5	2,3	2,3
	Stopa bezrobocia rejestrowanego (%)	5,8	5,2	5,1	5,2
	Wskaźnik aktywności zawodowej	58,0	57,9	57,8	58,2
	Place nominalne (sektor przedsiębiorstw % r/r)	11,2	13,5	14,3	12,4
	Place nominalne (gospodarka narodowa % r/r)	9,7	11,8	14,6	12,3
	Wydajność pracy (% r/r)	6,8	4,7	4,4	1,9

Źródło: GUS, NBP, PKO Bank Polski, dane na koniec okresu.

Sfera realna. Roczna dynamika PKB (ceny średnie roku poprzedniego) wyhamowała w 4q22 do 2,0% r/r z 3,6% r/r w 3q22, przy spadku dynamiki konsumpcji poniżej zera i słabym wzroście inwestycji. Rozpoczęła się recesja konsumencka – spożycie indywidualne spadło o 1,5% r/r. Osłabienie popytu konsumpcyjnego odzwierciedla negatywny wpływ inflacji na realne dochody gospodarstw domowych oraz skutki wzrostu stóp procentowych. Słabszy popyt inwestycyjny to m.in. efekt schłodzenia rynku mieszkaniowego.

Rynek pracy pozostaje w dobrej kondycji, choć stopniowo napływają sygnały pogorszenia sytuacji. Na rynku pracy widać pierwsze oznaki spadku popytu na pracę, ale to głównie rezygnacja z tworzenia nowych miejsc pracy, a nie zwolnienia. Przestrzeń do podwyżek wynagrodzeń jest ograniczana przez spadającą rentowność firm i hamujące tempo wzrostu wydajności pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego w ostatnich trzech miesiącach utrzymywała się na rekordowo niskim poziomie 5,1% (w październiku GUS uwzględnił wyniki spisu rolnego z 2020 r., co skutkowało rewizją w górę wskaźnika za ostatnie dwa lata o ok. 0,5pp). Stopa bezrobocia w lutym 2023 r. wyniosła 5,5% i była o 0,4pp niższa niż przed rokiem. Popyt na pracę w 3q22 obniżył się, co widoczne jest w spadku liczby wakatów o 11,8% r/r. Mimo tego, na jedno zlikwidowane miejsce pracy nadal przypadało 1,7 miejsc nowo utworzonych. Wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw wciąż rosły w tempie dwucyfrowym, choć ze względu na wysoką inflację pogłębił się ich spadek w ujęciu realnym.

Nateżenie **procesów inflacyjnych** w 2q22 okazało się większe niż oczekiwano, odzwierciedlając m.in. wtórne efekty wzrostu cen energii. Szczyt inflacji CPI w trakcie 2022r. osiągnięty został w październiku (17,9% r/r), a w listopadzie i prawdopodobnie także w grudniu wzrost cen słabł, m.in. dzięki uspokojeniu sytuacji na rynku paliw i opału oraz za sprawą efektu wysokiej bazy. Inflacja bazowa nadal rosła i w listopadzie ustanowiła historyczny szczyt na poziomie 11,4% r/r, a w lutym 2023r. wzrosła do 12% r/r. Głównym

źródłem obaw i niepewności pozostaje inflacja bazowa. Recesja konsumencka i ujemna luka popytowa w trakcie 2023 r., niższa presja w kosztach energii, schłodzenie rynku pracy – wszystko to powinno stopniowo obniżać presję inflacyjną.

Polityka pieniężna. RPP przerwała cykl podwyżek stóp procentowych NBP. Od ostatniej podwyżki we wrześniu 2022 r. Rada utrzymywała niezmienione stopy procentowe, z referencyjną na poziomie 6,75%. Kluczowym momentem, który pozwolił rynkowi zrozumieć intencje Rady było posiedzenie w listopadzie i publikacja nowej projekcji NBP dla PKB i inflacji. RPP świadoma ograniczonego wpływu na bieżącą inflację, uzbroiła się w cierpliwość i pogodziła z powolnym procesem dezinflacji. Liczy jednak na to, że od 2q23 inflacja wyraźnie się obniży.

Polityka fiskalna. Nadwyżka budżetu państwa po październiku wyniosła 27,2 mld PLN. Rok 2022 zakończył się prawdopodobnie deficytem finansów publicznych na poziomie ok. 3,0% PKB (wg ESA), co wskazywałoby, że relacja długu do PKB obniżyła się do 50,4% z 53,8% na koniec 2021. Deficyt budżetu państwa w 2022 r. wyniósł 12,4 mld PLN. W całym roku budżet korzystał z wysokiej inflacji (VAT:+6,8%), wysokich zysków firm (CIT: +33,9%) oraz podwyżek płac i napływu imigrantów (PIT: +7,5%). Przychody z VAT i PIT wzrosły, chociaż były pod istotnym wpływem Tarcz Antyinflacyjnych i reformy PIT (Polski Ład). Po stronie polityki fiskalnej obciążeniem będą kolejne koszty walki z kryzysem energetycznym, a także opóźnione, negatywne skutki wysokiej inflacji. Do nich dołączą dwa priorytety wydatkowe dla finansów publicznych na najbliższe lata, czyli nakłady na bezpieczeństwo militarne i energetyczne.

W odpowiedzi na silne zaburzenia na światowych rynkach nośników energii, rząd wprowadził szereg działań osłonowych, chroniących gospodarstwa domowe i firmy przed skutkami wzrostu cen surowców. Działania te w istotnym zakresie wpływają na kształt prognozowanej ścieżki inflacji CPI i PKB, przy czym o ile w 2022 r. wśród zmian legislacyjnych dominowały obniżki podatków i transfery socjalne, to w 2023 r. wyraźnie wzrosła rola regulacji cen nośników energii dla gospodarstw domowych. Wraz z początkiem bieżącego roku wygasły wprowadzone na przełomie lat 2021-2022 w ramach Tarczy Antyinflacyjnej obniżki podatku VAT i akcyzy obejmujące nośniki energii. Jednocześnie rząd przedłużył obowiązywanie zerowej stawki VAT na podstawowe produkty żywnościowe, zwolnienie sprzedaży paliw z podatku od sprzedaży detalicznej oraz obniżył stawki VAT na wybrane artykuły rolnicze.

Najważniejszym czynnikiem ryzyka dla kształtu przyszłej ścieżki aktywności gospodarczej i procesów inflacyjnych w Polsce pozostaje dalszy przebieg wojny za naszą wschodnią granicą. Rosyjska inwazja na Ukrainę doprowadziła do eskalacji napięć geopolitycznych i serii bezprecedensowych sankcji nałożonych przez UE, USA i inne kraje na Rosję i Białoruś. W odpowiedzi Rosja wprowadziła kontr sankcję w ramach działań osłonowych i odwetowych. Wydarzenia w Ukrainie spowodowały znaczny wzrost światowego indeksu ryzyka geopolitycznego. Konflikt za naszą wschodnią granicą spowodował szeroką dyskusję na temat bezpieczeństwa energetycznego i to podaż surowców energetycznych będzie jednym z głównych czynników ryzyka dla wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej. Ważnym czynnikiem ryzyka projekcji pozostaje skala i zakres podejmowanych przez rząd osłonowych działań fiskalnych w celu złagodzenia negatywnych

skutków wysokich cen surowców oraz inflacji dla gospodarstw domowych. Materializacja tego ryzyka zależy w istotnym stopniu od przyszłej ścieżki cen surowców energetycznych na rynkach światowych.

Istotnymi źródłami niepewności co do kształtowania się sytuacji makroekonomicznej są: odporność gospodarki na globalny spadek popytu, kształtowanie się inflacji i realnych dochodów gospodarstw domowych, kształt polityki fiskalnej w okresie przedwyborczym oraz skala i czas napływu środków z UE, reakcja rynku pracy, skala przepływów migracyjnych i regulacje dotyczące uchodźców.

Niewątpliwie najwyższa od dekad inflacja w kolejnych miesiącach wpłynie na kondycję wielu polskich firm, które będą przechodzić bardzo trudny okres, a nawet głębszą restrukturyzację. I właśnie w tym kontekście ogromną rolę będzie odgrywał sektor bankowy i utrzymanie jego stabilności.

W nowej rzeczywistości, dla Polski, niezmiernie ważne jest utrzymywanie dobrych relacji z Unią Europejską. To kwestia naszej wiarygodności, a ta rzutuje na koszty obsługi długu oraz na możliwość realizacji inwestycji. W tym kontekście unijne pieniądze, szczególnie z Krajowego Planu Odbudowy oraz nasza mocna pozycja w UE to racja stanu. Bez tego grozi nam bardzo kosztowna i niebezpieczna marginalizacja w nowej, napiętej sytuacji międzynarodowej.

Do rozwoju polskiej gospodarki niezbędny jest udział banków w strategicznych programach publicznych. Programy finansowane ze środków UE (Wieloletnie Ramy Finansowe /w tym Polityka spójności, WPR, Europejski Zielony Ład/ oraz Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności) tworzą dodatkowe zapotrzebowanie na finansowanie ze środków zewnętrznych.

**Powyższe dane pozyskano z raportów i analiz NBP, ZBP, KNF, GUS, PKO Bank Polski.*

IV. ZDARZENIA ISTOTNIE WPLYWAJĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Działalność Banku w 2022 r. była w głównej mierze determinowana przez sytuację makroekonomiczną w kraju, jak i zagranicą oraz trendy występujące w sektorze bankowym. Rok 2022 przyniósł nowe wyzwania dla sektora bankowego, a co za tym idzie nowe ryzyka. Wśród wyzwań współczesności mamy do czynienia zarówno z wojną za naszą wschodnią granicą i jej konsekwencjami, także w sferze makroekonomicznej, ale również problemami sfery realnej gospodarki w rodzaju zerwanych łańcuchów dostaw czy wreszcie rosnącą inflacją, której efektem są podwyższone stopy procentowe. To wszystko rzutuje na sytuację sektora bankowego, który uczestniczy w finansowaniu gospodarki.

Od 24 lutego 2022 r. obserwowane były historycznie najwyższe przyrosty poziomu pieniądza gotówkowego w obiegu, znacznie większe niż w okresie rozpoczęcia pandemii w marcu 2020 r. W ciągu tygodnia pieniądz gotówkowy w obiegu wzrósł o 11%, tj. około 40 mld zł (dane ZBP). W kolejnych dniach środki tylko częściowo wróciły do banków. Nadwyżki środków płynnych spowodowały, że banki przeszły ten praktyczny test warunków skrajnych bez zagrożenia dla swojej płynności. Zwiększona skala transakcji spowodowała jedynie przejściowe utrudnienia natury logistycznej w niektórych lokalizacjach.

Jedną z największych barier rozwojowych polskiego sektora bankowego są wysokie obciążenia fiskalne i regulacyjne. Dodatkowo obciążenie dla sektora bankowego nałożyły przepisy ustawy o pomocy kredytobiorcom, która weszła w życie 1 sierpnia 2022 r.

wprowadzając wakacje kredytowe dla kredytobiorców złotych. Sektor bankowy apelował o wprowadzenie kryterium dochodowego, tym bardziej, że inne instrumenty jak Fundusz Wsparcia Kredytobiorców kierowany jest do kredytobiorców mających realne trudności w spłacie. Koszt dla sektora bankowego według szacunków ZBP wyniesie w latach 2022-2023 od 20-35 mld zł w zależności od liczby uprawnionych kredytobiorców, którzy złożą wnioski o taką formę wsparcia. Sektor bankowy stał na stanowisku, że bezwzględnie trzeba pomóc, ale pomoc musi mieć jednak charakter systemowy, sprawiedliwy i nie może być w kontrze w stosunku do podejmowanych przez Radę Polityki Pieniężnej działań antyinflacyjnych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022r ok 40% klientów naszego Banku posiadających kredyty mieszkaniowe złożyło wniosek o wakacje kredytowe, co stanowi ok 54% wartości bilansowej brutto portfela kredytów mieszkaniowych.

Jednym z istotnych procesów zachodzącym w ostatnich latach na rynku finansowym są zmiany, dotyczące funkcjonowania i rozwoju wskaźników referencyjnych. W połowie lipca 2022 r. z inicjatywy Ministerstwa Finansów i Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego prace rozpoczęła Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR), powołana w związku z planowaną reformą wskaźników referencyjnych, zakładającą m.in. wprowadzenie nowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej. Celem prac NGR jest przygotowanie „mapy drogowej” oraz harmonogramu działań służących wdrożeniu poszczególnych elementów procesu prowadzącego do zastąpienia wskaźnika WIBOR nowym wskaźnikiem referencyjnym. Docelowo WIRON stanie się kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR, który stosowany jest w umowach finansowych (np. umowach kredytu), instrumentach finansowych (np. papierach dłużnych lub instrumentach pochodnych) oraz przez fundusze inwestycyjne (np. w ustalaniu opłat za zarządzanie).

W ostatnim czasie pojawiło się widmo nowego zagrożenia dla stabilności sektora bankowego. Banki są świadome jak poważnym i obciążonym ryzykiem jest proces zamiany WIBOR-u na WIRON. Poza wyzwania technicznymi potrzebny jest skuteczny przekaz społeczny dotyczący zamiany wskaźnika. Są próby kwestionowania wskaźnika WIBOR. Dominującym tu ryzykiem jest nie ryzyko kredytowe, a bardzo poważne ryzyko prawne. Tranzycja wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR-u na WIRON to wspólne bardzo ważne, a może i najistotniejsze, wyzwania na przyszłość tak sektora jak i regulatora. Tezy dotyczące abuzywności mają na celu otrzymanie przez kredytobiorców kredytów nadzwyczajnych korzyści, bez konieczności wzięcia odpowiedzialności za podpisane zobowiązania, co w kontekście odpowiedzialności społecznej jest zupełnie niezrozumiałe. Niepokojącym zjawiskiem jest przyzwolenie na nieetyczne podejście do regulowania swoich zobowiązań.

Poważnym problemem dla sektora bankowego jest stałe pogarszanie się pozycji wierzyciela względem dłużnika (począwszy od wycofania z porządku prawnego RP bankowego tytułu egzekucyjnego tzw. BTE). W związku z powyższym średni czas odzyskiwania należności Banku z tytułu niespłaconych kredytów stale się wydłuża i wynosi już około pięciu lat, a windykacja generuje też coraz większe koszty.

Sektor bankowy podkreśla bardzo silną kumulację negatywnych zjawisk, które mogą prowadzić do powstania problemów o charakterze systemowym. Silne i wspólne stanowisko wyrażone przez członków Komitetu Stabilności Finansowej, które powinno stać się

jednolitym głosem państwa i może prowadzić do szybkiego regulacyjnego rozwiązania najważniejszych problemów.

Działania Banku w 2022 roku determinowała sytuacja makroekonomiczna oraz geopolityczna (wywołana wojną na Ukrainie), w szczególności wynikająca z: wysokiej inflacji konsumenckiej oraz producenckiej, polityki stóp procentowych (która nie gwarantuje szybkiego wygaszenia inflacji), skutków wprowadzenia ustawowych wakacji kredytowych, braku uruchomienia strumienia środków dla Polski z Krajowego Planu Odbudowy, nasilającej się presji w kontekście podwyższenia oprocentowania depozytów, trudną do przewidzenia skalę pogorszenia jakości portfela kredytowego wskutek inflacji oraz wzrostu stóp procentowych, a tym samym pogorszenia sytuacji klientów Banku, kryzysu energetycznego, niepewności oraz spadku popytu w niektórych obszarach gospodarki jak również wyhamowania nowej produkcji kredytowej (zwłaszcza w obszarze kredytów mieszkaniowych).

Po okresie bezprecedensowego luzowania polityki pieniężnej w związku z Covid-kryzysem, nastąpił wzrost stóp procentowych zapoczątkowany w 3q2021r., które mają doprowadzić do dezinflacji. Rada Polityki Pieniężnej konsekwentnie podwyższała stopy procentowe od października 2021 r. z poziomu 0,1% do września 2022r. Na dzień sporządzania Sprawozdania stopa referencyjna kształtowała się na poziomie 6,75%. Dla Banku zacieśnianie polityki pieniężnej (tj. rosnących stóp procentowych) daje możliwość generowania dobrych wyników. Realizując wysoką marżę na aktywach oraz rozpiętość pomiędzy oprocentowaniem bazy depozytowej i portfela kredytowego – Bank realizował jednocześnie politykę osłony swoich najlepszych Klientów przed skutkami silnego i co ważne szybkiego wzrostu stóp procentowych. Rozwiązania stosowane są przejściowo i po ich wygaśnięciu oprocentowanie wróci do zasad wyjściowych lub zostanie bilateralnie zdefiniowane na kolejny okres biorąc pod uwagę każdorazowe, przyszłe okoliczności rynkowe. Osłona ma na celu budowanie długoterminowych, dobrych relacji z Klientami, ale też przeciwdziała próbom zrefinansowania i przejęcia Klientów przez inne banki.

Bank wobec skali wyzwań przygotował na początku 2022 r. pakiet działań, które pozwoliły zbudować wynik finansowy, ustabilizować bazę depozytową i portfel aktywów, a także wygenerować wysokie środki na utworzenie rezerw, które zabezpieczą Bank w okresie silnego spowolnienia gospodarczego, w szczególności poprzez:

- realizację polityki osłony swoich Klientów przed skutkami silnego i szybkiego wzrostu stóp procentowych,
- konsekwentne stosowanie wszelkich dostępnych mechanizmów gwarancyjnych Banku Gospodarstwa Krajowego,
- realizację sprzedaży znaczącego pakietu ekspozycji kredytowych Banku z utratą wartości (klasyfikowanych do kategorii „stracone” i w 100% ozerwowanych). Skutkowało to pozytywnym efektem wynikowym, który został zaangażowany w rezerwy kredytowe na oczekiwane spowolnienie gospodarcze. Przygotowana transakcja sprzedaży była bardzo korzystna dla Banku poprzez: obniżenie wskaźnika szkodowości kredytów, korzystny wpływ na wynik finansowy, przywrócenie do aktywów pracujących znaczną kwotę w otoczeniu wysokich stóp procentowych.

Po przeprowadzeniu wieloaspektowej analizy sytuacji gospodarczej w Polsce, szczególnie w kontekście prowadzonej polityki pieniężnej jak również w odniesieniu do sytuacji geopolitycznej, co w sposób bezpośredni kreuje sytuację Klientów, a więc i Banku, Bank wprowadził i realizował również Pakiet rozwiązań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego przyjęty przez Zarząd w dniu 16 marca 2022 roku podejmując działania pogrupowane na trzech płaszczyznach:

- I. W zakresie wdrożenia Rekomendacji S oraz pisma UKNF z dnia 24 lutego 2022 roku - zwiększenie bufora na ryzyko stopy procentowej oraz zwiększenie wysokości kosztów w ocenie zdolności kredytowej;
- II. Działania w zakresie oferty kredytów hipotecznych zarówno dla nowych klientów jak i istniejącego portfela (w szczególności kredytów udzielonych w latach 2020-2021), w tym:
 - stała analiza reakcji rynku w zakresie polityki marż dla nowej produkcji kredytowej i ewentualnie propozycja podjęcia działań Banku w powyższym zakresie,
 - polityka czasowego obniżania marż (na wniosek klienta) w szczególności dla kredytów udzielonych w latach 2020-2021,
 - podjęcie decyzji w sprawie wprowadzenia czasowego indywidualnego maksymalnego oprocentowania kredytów mieszkaniowych (na wniosek klienta), w tym możliwość renegotjowania zawartych umów.

Rozwiązaniem wspierającym powyższe działania jest również umożliwienie kredytobiorcom możliwości wykorzystania instrumentów określonych w ustawie o wsparciu kredytobiorców (Fundusz Wsparcia Kredytobiorców), którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej.

- III. W zakresie sytuacji geopolitycznej związanej z wojną na Ukrainie.

Bank cyklicznie analizował wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w związku z agresją Rosji na Ukrainę na działalność kredytowanych przez Bank przedsiębiorców (wpływ wojny i nałożonych sankcji na przyszłe wyniki finansowe). Nie stwierdzono uzależnienia poszczególnej działalności od surowców importowanych, ani ryzyka zerwania współpracy z sieciami stacji paliw lub bojkotu stacji przez użytkowników ze względu na relacje z rosyjskim właścicielem.

Powyższe rozwiązania, w ścisłym związku z Pakietem rozwiązań dotyczącym tak pasywnej, jak i aktywnej strony bilansu Banku (przyjętym przez Zarząd Banku w dniu 2 lutego 2022 roku) prezentowały węzłowe założenia, które wprowadzone konsekwentnie:

- pozwoliły na zmiętygowanie ryzyka wpływu podwyższenia stóp procentowych na sytuację kredytobiorców;
- ochroniły portfel klientów Banku przed działaniami konkurencji,
- pozwoliły odpowiedzieć na oczekiwania Klientów,
- pozwoliły na osiągnięcie dobrych wyników finansowych i zbudowanie bufora na ewentualne przyszłe problemy związane z ryzykiem kredytowym.

Bank na bieżąco monitoruje i dostosowuje realizację powyższych rozwiązań w kontekście zmian makroekonomicznych i ich wpływu na wyniki ekonomiczno-finansowe oraz realizację Strategii. Mimo wyjątkowo trudnych warunków działania w roku 2022

realizacja przyjętej Strategii oraz założonego Planu ekonomiczno-finansowego, przy utrzymaniu poziomu ryzyk na akceptowalnym poziomie, przebiegała w sposób planowy i doprowadziła do uzyskania przez Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej statusu jednego z najwyższej notowanych banków spółdzielczych w Zrzeszeniu BPS. Sytuację Banku charakteryzuje w szczególności: wysokie zabezpieczenie w kapitał wysokiej jakości, stabilność ekonomiczno-finansowa, efektywność i dochodowość, duża zdolność do absorpcji ewentualnych skutków dodatkowego ryzyka.

V. SYTUACJA EKONOMICZNO – FINANSOWA BANKU

1. Sytuacja finansowa

Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej w roku 2022 realizował zadania zgodnie z kierunkami przyjętymi w Strategii Banku oraz zgodnie z przyjętym Planem ekonomiczno-finansowym.

W roku 2022 Bank kontynuował działalność w swoich placówkach zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego. Koncentrował się przede wszystkim na obsłudze małych i średnich przedsiębiorstw, gospodarstw rolnych, samorządów terytorialnych oraz osób fizycznych.

Sytuację ekonomiczno-finansową Banku należy uznać za stabilną i korzystną. Na koniec 2022r. aktywa netto zamknęły się kwotą 1 753 976 tys. zł. i były niższe niż na koniec 2021r. o 3,41%, Biorąc pod uwagę wysokość aktywów, które pracowały na ten wynik, Bank odznacza się relatywnie wysokim wskaźnikiem ROA netto który na dzień 31.12.2022r. wyniósł 2,24% i był zdecydowanie wyższy od wskaźnika dla grupy (aktywa > 1 mld tys. zł) zrzeszonych banków spółdzielczych, który wyniósł 1,42%.

Osiągana rentowność pozwala zabezpieczyć potrzeby w zakresie adekwatności kapitałowej. Wskaźnik zwrotu z kapitału ROE netto na 31.12.2022r. wyniósł 20,90%, w grupie rówieśniczej zrzeszonych banków spółdzielczych wyniósł 24,12 %.

Bank spełnia wymogi regulacyjne w zakresie współczynnika kapitałowego, który na dzień 31.12.2022r. wynosił 19,14%. Wynika to przede wszystkim z konsekwentnej polityki kapitałowej na przestrzeni wielu lat. Każdorazowe ponad 90% nadwyżki bilansowej zasila fundusz zasobowy.

Bankowi jako instytucji o istotnym znaczeniu w obrębie sektora polskiej bankowości spółdzielczej Bankowy Fundusz Gwarancyjny wyznaczył tzw. MREL (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities). Oznacza to indywidualnie wyznaczony, minimalny poziom funduszy własnych oraz zobowiązań podlegających konwersji na kapitał własny, które dana instytucja musi posiadać. MREL dla Banku określony przez BFG na podstawie danych finansowych według stanu na dzień 31 grudnia 2021r. wynosi 10% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko oraz 3% miary ekspozycji całkowitej (MREL do TE). Pomimo tego że obowiązek spełnienia wymogu MREL wchodzi w życie od dnia 01.01.2024, Bank na koniec 2022r spełnił powyższy wymóg.

Bank przygotował i przedłożył do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego prognozę kształtowania się poziomu i struktury MREL z uwzględnieniem wyznaczonej ścieżki dojścia. Prognozy określają sposób spełnienia MREL na każdy okres w okresie przejściowym.

Wynika z niej, że Bank nie powinien odnotować problemów z osiągnięciem wyznaczonego poziomu MREL. Projekcja zakłada spełnienie wymogów odnośnie poziomu kapitału banków.

Udział kredytów brutto z rozpoznaną utratą wartości w kredytach brutto na koniec 2022r. wyniósł 4,45% przy średniej wynoszącej 11,33% dla grupy banków zrzeszonych z sumą bilansową powyżej 1 mld złotych.

Znacznym źródłem finansowania działalności przychodowej Banku były fundusze własne ujmowane przy wyliczeniu współczynnika kapitałowego (stanowiły one 9,60% sumy bilansowej), które wyniosły na koniec 2022 roku 168 310tys. zł. Kapitał Tier I w funduszach własnych wyniósł 162 879 tys. zł, natomiast Kapitał Tier II w funduszach własnych wyniósł 5 431 tys. zł.

Przychody odsetkowe Banku za 12 miesięcy 2022r. wyniosły 113 240 tys. zł i były o 165,46% wyższe niż w roku 2021. Koszty odsetkowe Banku wyniosły 18 809 tys. zł i były o 1763,49% wyższe niż w 2021 roku. Wynik z tytułu prowizji wzrósł do poziomu 8 485 tys. zł, tj. o 20,88% w stosunku do roku 2021.

Wynik na działalności bankowej wyniósł 104 011 tys. zł wobec 49 497 tys. zł w roku 2021 (wzrost o 110,14%).

Koszty działania Banku, na które składały się koszty wynagrodzeń (18 608 tys. zł, wzrost o 30,20%), koszty ubezpieczeń i innych świadczeń na rzecz pracowników (4 101 tys. zł, wzrost o 23,84%) oraz pozostałe koszty (13 739 tys. zł, wzrost o 64,83%) wynosiły na koniec 2022r., 36 448 tys. zł. i były wyższe w porównaniu do analogicznego okresu 2021r. o 40,52%. Odpisy na rezerwy celowe, aktualizację wartości aktywów finansowych oraz na ogólne ryzyko bankowe wynosiły 61 752 tys. zł i były wyższe w stosunku do 31.12.2021r. o 349,60%. Natomiast różnica wartości rezerw wyniosła -15 308 tys. zł i była wyższa w stosunku do 31.12.2021r. o 713,69%.

Wynik finansowy brutto Banku w 2022 roku wyniósł 47 810 tys. zł wobec 14 311 tys. zł w roku 2021 (wzrost o 234,08%).

Wynik netto w 2022r. wyniósł 38 381 tys. złotych wobec 11 470 tys. zł w roku 2021 (wzrost o 234,62%).

Dynamikę podstawowych pozycji bilansu i rachunku wyników w porównaniu do dynamiki banków spółdzielczych zrzeszonych w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. ogółem przedstawia poniższa tabela – dane w tys. zł.

Podstawowe pozycje bilansu i rachunku zysków i strat (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2021r.		31.12.2022r.		Dynamika/ zmiana BS zrzeszonych w BPS S.A	Dynamika/ zmiana BS Ostrów Maz.
	Banki spółdzielcze zrzeszone w BPS SA	BS Ostrów Maz.	Banki spółdzielcze zrzeszone w BPS SA	BS Ostrów Maz.		
Suma bilansowa	103 998 435	1 815 904	105 432 182	1 753 976	101,4%	96,59%
Należności od sektora finansowego netto	19 630 960	291 034	22 226 703	313 269	113,2%	107,64%
Należności od sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych netto	43 423 452	987 534	42 010 072	998 395	96,7%	101,10%
Kredyty brutto sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych	45 180 025	1 038 481	44 157 499	1 038 405	97,7%	99,99%
Należności z rozpoznaną utratą wartości brutto sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych	3 365 245	66 157	3 210 584	46 247	95,4%	69,90%
Dłużne papiery wartościowe	36 500 586	440 442	36 637 599	348 007	100,4%	79,01%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	372 607	1 668	448 802	1 074	120,4%	64,39%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych	95 501 172	1 624 905	94 419 834	1 506 462	98,9%	92,71%
Depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych	95 288 581	1 624 205	94 289 606	1 503 761	99,0%	92,58%
Fundusze własne, w tym:	7 207 859	157 893	7 563 489	168 310	104,9%	106,60%
podstawowe (kapitał podstawowy TierI)	7 002 726	152 860	7 343 352	162 879	104,9%	106,55%
uzupełniające (kapitał TierII)	205 133	5 033	220 137	5 431	107,3%	107,91%
Łączny współczynnik kapitałowy	18,41%	19,37%	19,27%	19,14%	0,86pp	-023 pp
Wynik na działalności bankowej	2 530 481	49 497	5 851 856	104 011	231,3%	210,14%
Koszty działania banku	1 830 623	25 938	2 657 971	36 448	145,2%	140,52%
Wynik finansowy brutto	493 551	14 311	2 258 687	47 810	457,6%	334,08%
Wynik finansowy netto	385 870	11 470	1 743 238	38 381	451,8%	334,62%
Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kredytach brutto sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych	7,45%	6,37%	7,27%	4,45%	-0,18pp	-1,91pp

* dane wg BPS SA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPS SA

2. Główne pozycje aktywów Banku

Główną pozycją aktywów były należności od sektora niefinansowego, które na koniec grudnia 2022r. stanowiły 51,74% całości aktywów i wyniosły 907 521 tys. zł. Należności te stanowiły przede wszystkim kredyty i wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 1,98%.

Drugą, co do wielkości, pozycją są dłużne papiery wartościowe, które wyniosły 348 007 tys. zł (19,84% aktywów) i spadły w porównaniu do roku poprzedniego o 20,99%.

Kolejną co do wielkości pozycją są należności od sektora finansowego, wynoszące 313 269 tys. zł (17,86% aktywów), które w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wzrosły o 7,64%.

Należności od sektora budżetowego wynoszące 90 874 tys. zł (5,18% aktywów), które w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego spadły o 6,88%. Udziały i akcje w innych jednostkach wynosiły 19 174 tys. zł, co stanowiło 1,09% ogólnej sumy aktywów i spadły w porównaniu do roku poprzedniego o 14,76%.

Rzeczowe aktywa trwałe wynosiły 29 458 tys. zł i stanowiły 1,68% aktywów. Inne aktywa oraz rozliczenia międzyokresowe łącznie stanowiły 0,94% aktywów ogółem i wynosiły 16 539 tys. zł.

Główne pozycje aktywów (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2021r.	Struktura (%)	Dynamika (%)	31.12.2022r.	Struktura (%)	Dynamika (%)	Zmiana
	PLN			PLN			PLN
I Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	20 584	1,13	99,30	20 709	1,18	100,61	125
III Należności od sektora finansowego	291 034	16,03	119,70	313 269	17,86	107,64	22 235
IV Należności od sektora niefinansowego	889 942	49,01	104,16	907 521	51,74	101,98	17 579
V Należności od sektora budżetowego	97 592	5,37	91,59	90 874	5,18	93,12	-6 718
VII Dłużne papiery wartościowe	440 442	24,25	107,02	348 007	19,84	79,01	-92 435
XI Udziały lub akcje w innych jednostkach	22 494	1,24	125,27	19 174	1,09	85,24	-3 320
XII Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	8 937	0,49	112,44	7 386	0,42	82,65	-1 551
XIII Wartości niematerialne i prawne	287	0,02	71,75	1 032	0,06	359,58	745
XIV Rzeczowe aktywa trwałe	30 447	1,68	130,57	29 458	1,68	96,75	-989
XV Inne aktywa	3 208	0,18	221,85	2 808	0,16	87,53	-400
XVI Rozliczenia międzyokresowe	10 930	0,60	102,57	13 731	0,78	125,63	2 801
XVII Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	7	0,00	100,00	7	0,00	100,00	-
XVIII Akcje własne							-
AKTYWA RAZEM	1 815 904	100,00	106,94	1 753 976	100,00	96,59	-61 928

Źródło: Opracowanie własne

2.1. Portfel kredytowy

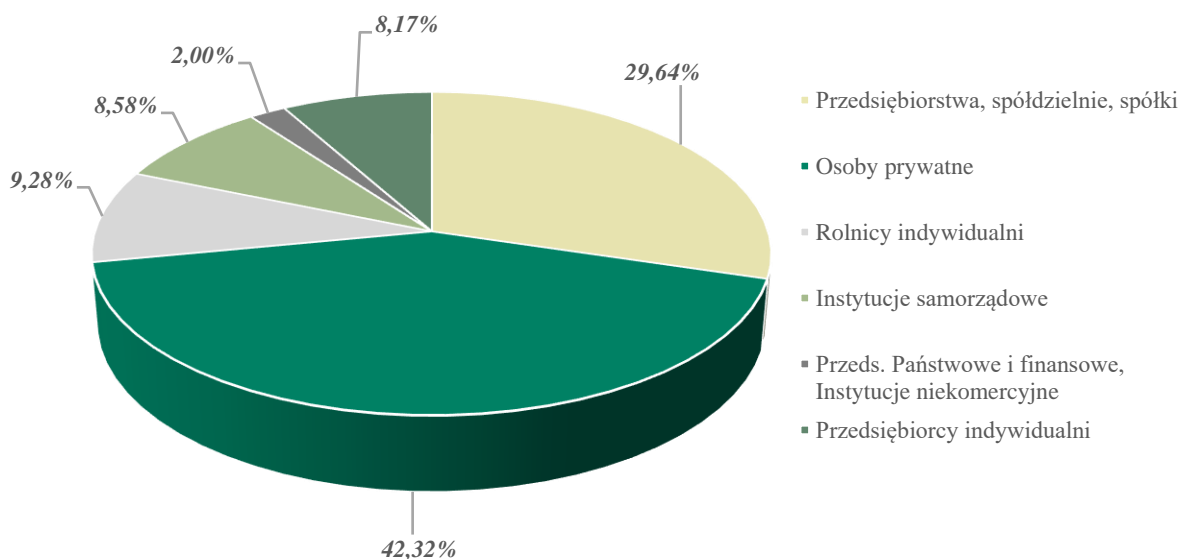
Portfel kredytowy na dzień 31.12.2022r. wynosił 1 054 734,12 tys. zł i w stosunku do końca 2021 r. wzrósł o 7 637,26 tys. zł (tj. o 0,73%). Na koniec okresu sprawozdawczego plan kredytowy wraz z obligacjami został zrealizowany w 93,91%. Zobowiązania pozabilansowe na koniec grudnia osiągnęły poziom 119 097,59 tys. zł, w tym: linie kredytowe 23 469,20 tys. zł, limity w rachunkach bieżących 49 027,74 tys. zł, gwarancje 20 320,65 tys. zł oraz promesy 17 180,00 tys. zł.

Środki depozytowe w całości pokrywały akcję kredytową Banku. Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2022 r. osiągnął poziom 141,97% i był niższy w stosunku do analogicznego okresu 2021 r. o 13,27 punktu procentowego.

W strukturze podmiotowej największy udział miały kredyty osób fizycznych i zamknęły się kwotą 446 392,76 tys. zł, tj. 42,32% całego portfela. Należności kredytowe od przedsiębiorstw, spółek prywatnych, spółdzielni stanowiły 404 270,75 tys. zł, tj. 38,33% portfela. Zaangażowania kredytowe rolników indywidualnych wyniosły 97 915,88 tys. zł (9,28%), natomiast jednostek samorządowych 90 524,77 tys. zł. (8,58% portfela).

Znaczny udział zaangażowania wobec osób prywatnych w portfelu kredytowym nie stanowi większego zagrożenia, gdyż należności konsumenckie są kwotowo mniejsze i udzielane na krótsze terminy. Kredyty dla osób fizycznych o dłuższych terminach (np. kredyty mieszkaniowe) są kredytami dobrze spłacanymi.

Poniższy wykres przedstawia szczegółową strukturę procentową portfela kredytowego na 31.12.2022r.

Źródło: Opracowanie własne

Struktura rodzajowa kredytów nie uległa większym zmianom w porównaniu do końca roku 2021. Największy udział w portfelu (na poziomie 42,32%) miały kredyty *dla osób fizycznych*. W tej grupie największy udział miały kredyty mieszkaniowe, które na dzień analizy kształtowały się na poziomie 337 364,41 tys. zł i stanowiły 31,99% całego portfela kredytowego, zmniejszyły się o 2,63 pp. w porównaniu do końca ubiegłego roku.

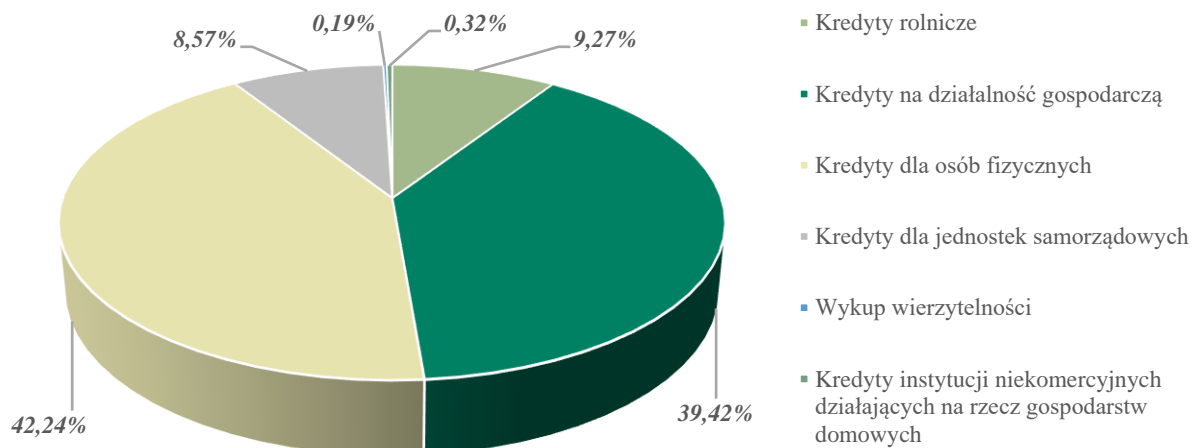
Kolejną co do wielkości grupą były *kredyty udzielone na działalność gospodarczą*, które stanowiły 39,49% całego obliwa kredytowego, wśród nich najwyższy poziom utrzymują kredyty inwestycyjne, które na dzień analizy stanowiły 18,6% i zmniejszyły się w porównaniu do analogicznego okresu 2021r. o 1,57 pp. Należności operacyjne stanowiły w portfelu kredytów na działalność 13,55% i w porównaniu do tego samego okresu roku ubiegłego wzrosły o 5,58 pp., kredyty w rachunku bieżącym 5,28%, wzrost o 0,86 pp. *Kredyty rolnicze* to 9,28% portfela kredytowego, spadek o 1,4 pp., a *kredyty udzielone jednostkom samorządu terytorialnego* stanowiły 8,58% i zmalały o 0,74 pp. w porównaniu do 12.2021r.

Poniższa tabela przedstawia strukturę rodzajową kredytów (w tys. zł)

Lp.	Rodzaj kredytów	2022	2021	zmiana 31.12.2022- 31.12.2021	dynamika % 31.12.2022- 31.12.2021
1.	Kredyty rolnicze	97 915,88	111 795,63	- 13 879,75	87,58%
2.	Kredyty na działalność gospodarczą	416 539,14	366 218,67	50 320,47	113,74%
3.	Kredyty dla osób fizycznych	446 392,76	466 636,54	- 20 243,78	95,66%
4.	Kredyty dla jednostek samorządowych	90 524,77	97 558,47	- 7 033,70	92,79%
5.1.	Wykup wierzytelności (sektor niefinansowy)	2 047,76	2 213,00	165,24	92,53%
5.2.	Wykup wierzytelności (sektor finansowy)	0,00	0,00	-	0,00%
6	Kredyty instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	3 361,58	4 887,54	- 1 525,96	68,78%
	Obligo ogółem	1 054 734,12	1 047 096,86	7 637,26	100,73%
	Pozycje pozabilansowe	119 097,5933	115 007,34	4 090,25	103,56%

Źródło: Opracowanie własne

Poniższy wykres przedstawia szczegółową strukturę rodzajową portfela kredytowego na 31.12.2022r.

Źródło: Opracowanie własne

3. Główne pozycje pasywów Banku

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2021r.	Struktura (%)	Dynamika (%)	31.12.2022r.	Struktura (%)	Dynamika (%)	Zmiana
	PLN			PLN			PLN
II Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 668	0,1	135,72	1 074	0,1	64,39	- 594
III Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	1 411 237	77,7	102,18	1 320 694	75,3	93,58	- 90 543
IV Zobowiązania wobec sektora budżetowego	213 668	11,8	147,57	185 768	10,6	86,94	- 27 900
VI Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	-	-	0,00	-	0,0	0,00	-
VIII Fundusze specjalne i inne zobowiązania	5 649	0,3	103,67	18 650	1,1	330,15	13 001
IX Koszty i przychody rozliczne w czasie	2 198	0,1	151,59	2 423	0,1	110,24	225
X Rezerwy	16 814	0,9	158,85	23 044	1,3	137,05	6 230
XII Kapitał (fundusz) podstawowy	7 260	0,4	101,06	6 969	0,4	95,99	- 291
XV Kapitał (fundusz) zapasowy	137 797	7,6	108,48	148 347	8,5	107,66	10 550
XVI Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	473	0,0	108,49	476	0,0	100,63	3
XVII Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	7 670	0,4	106,68	8 150	0,5	106,26	480
XVIII Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-	0,00	-	0,0	0,00	-
XIX Zysk (strata) netto	11 470	0,6	98,55	38 381	2,2	334,62	26 911
PASYWA RAZEM	1 815 904	100,0	106,94	1 753 976	100,0	96,59	- 61 928

Źródło: Opracowanie własne

Po stronie pasywów Banku główną pozycją były zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które na koniec 2022r. wynosiły 1 320 694 tys. zł i były niższe w stosunku

do 31.12.2021r. o 90 543 tys. zł (spadek o 6,42%). Według stanu na dzień 31.12.2022 zobowiązania te stanowiły 75,30% sumy bilansowej Banku.

Na koniec 2022r. odnotowano spadek zobowiązań wobec sektora budżetowego o 27 900 tys. zł, w porównaniu z analogicznym okresem 2021r. (spadek o 13,06%). Zobowiązania wobec sektora finansowego wynosiły 1 074 tys. zł i były niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 594 tys. zł (spadek o 35,61%).

W analizowanym okresie odnotowano wzrost kapitału (funduszu) zapasowego o 10 550 tys. zł do kwoty 148 347 tys. zł (wzrost o 7,66%).

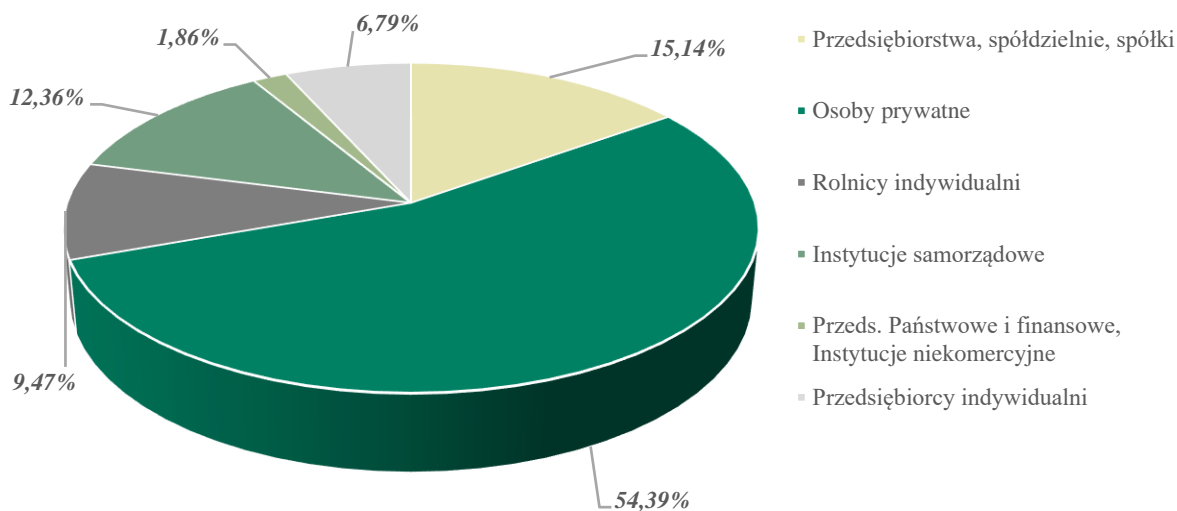
3.1. Baza depozytowa

Na koniec grudnia 2022r. depozyty ogółem wyniosły 1 497 456,76 tys. zł, w tym na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 993 044,42 tys. zł (66,32% depozytów ogółem), natomiast na rachunkach terminowych lokat w wysokości 504 412,33 tys. zł (33,68% depozytów ogółem).

W porównaniu do końca 2021 roku nastąpił spadek depozytów ogółem o około 7,88% (o 128 101,44 tys. zł). Rachunki bieżące spadły o 14,79% (o 172 339,96 tys. zł), rachunki terminowe wzrosły o 9,61% (o 44 238,52 tys. zł).

Struktura podmiotowa środków depozytowych wykazuje, że zdecydowanie najwięcej środków lokują w Banku *osoby prywatne*. Stan tych środków w analizowanym okresie wynosił 814 397,15 tys. zł, co stanowiło około 54,39% depozytów ogółem. Udział w bazie tych depozytów wzrósł w porównaniu do końca 2021 roku o 0,53 pp. Depozyty *rolników indywidualnych* wynosiły 9,47% depozytów ogółem (141 809,09 tys. zł), w porównaniu do 12.2021r wzrosły o 2,06 pp., natomiast depozyty *jednostek samorządowych* 12,36% (185 103,36 tys. zł), zmalały o 0,75 pp. *Przedsiębiorstwa, spółdzielnie, spółki* ulokowały 226 718,23 tys. zł (15,14% depozytów), również zmalały o 2,25 pp., *przedsiębiorcy indywidualni* 101 618,30 tys. zł (6,79% depozytów) – wzrost o 0,61 pp., natomiast pozostałe sektory ulokowały 27 810,64 tys. zł (1,86% depozytów), ich udział w bazie depozytowej - w porównaniu do końca 2021 roku - spadł o 0,19 pp.

Poniższy wykres przedstawia strukturę podmiotową depozytów na dzień 31.12.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

4. Udziałowcy i fundusz udziałowy

Na dzień 31.12.2022r. liczba udziałowców Banku wyniosła 982 osób, udziały należały wyłącznie do osób fizycznych. W porównaniu do danych z końca ubiegłego roku liczba udziałowców zmniejszyła się o 9 członków.

Na powyższą strukturę miały wpływ następujące czynniki:

- 8 nowo przyjętych udziałowców,
- złożenie przez 10 udziałowców wniosków o wycofanie udziałów skutkujące jednocześnie wypowiedzeniem członkostwa,
- złożenie 7 wniosków o wycofanie udziałów po śmierci członków Banku.

Na koniec 2022r. fundusz udziałowy podstawowy wyniósł 6 969 300 zł, w tym nieopłacony 7 280 zł.

Fundusz udziałowy opłacony w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszył się o kwotę 290 160 zł, osiągając kwotę 6 962 020 zł (zmniejszenie na poziomie 4,00%).

Bank otrzymał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na obniżenie z dniem 31.12.2022r. funduszy własnych o kwotę 429 780 zł poprzez wyksięgowanie wypowiedzianych w okresie od 01.10.2021r. do 30.09.2022r. udziałów członkowskich.

Bank 2 listopada 2022r zgodnie ze spełnieniem warunków, o których mowa w art. 26 ust. 3 Rozporządzenia CRR zgłosił do KNF kolejną emisję instrumentów kapitałowych dotyczących 206 sztuk udziałów członkowskich o wartości 160 680 zł. W związku z brakiem wniesienia ze strony KNF sprzeciwu w drodze wydania negatywnej decyzji Bank z końcem roku 2022 zaliczył przedmiotowe udziały do funduszy własnych (jako instrumenty w kapitale podstawowym Tier I).

Wielkość funduszu udziałowego zaliczanego do funduszy własnych Banku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2021r.	31.12.2022r.
Fundusz udziałowy opłacony (zł)	7 252 180	6 962 020
Fundusz udziałowy zaliczony do funduszy własnych (zł)	7 214 740	6 945 640

Źródło: Opracowanie własne

Bank kształtuje fundusz udziałowy w oparciu o wieloletnią Politykę Kapitałową i Strategię działania. Realizowana przez Zarząd polityka kapitałowa, będąca elementem strategii budowania funduszy własnych, zgodna jest z zasadami ostrożności i utrzymania wskaźników na wymaganym poziomie, jak i priorytetami strategii rozwoju w bieżących realiach otoczenia biznesowego.

Zarząd Banku jako istotną kwestię uznaje planowanie działań zmierzających do utrzymania stabilnej bazy udziałowców zaangażowanych w sprawy Spółdzielni, dokonuje wnikliwej oceny osób ubiegających się o członkostwo, badając czy spełniają ogólne kryterium zainteresowania dobrem Banku i lokalnej społeczności.

VI. OBSZARY RYZYKA I ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Podjęcie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując zasadność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, szczególnie przy dynamicznie zmieniających się warunkach zewnętrznych (ekonomicznych, społecznych, geopolitycznych) oraz stałego poszukiwania skutecznych form ograniczania ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku i ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym, ekonomicznym, geopolitycznym:

- odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyrażanego przez nieprzekraczanie przyjętego apetytu na ryzyko,
- odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Organizacja zarządzania ryzykiem w Banku oparta jest o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony (poziomach):

- Pierwsza linia obrony, która stanowi działanie komórek i jednostek organizacyjnych zgodnie z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi i podziałem zadań. Jednostki biznesowe Banku (Oddziały, Filie) na bieżąco wykonują czynności związane z zarządzaniem ryzykiem na poziomie operacyjnym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem;
- Druga linia obrony, którą stanowi zarządzanie ryzykiem w specjalnie powołanych do tego komórkach organizacyjnych Centrali (niezależnie od zarządzania ryzykiem na poziomie operacyjnym), a także Zespół ds. Kontroli Instytucjonalnej i Compliance;
- Trzecia linia obrony - działalność audytu wewnętrznego realizowana przez jednostkę zarządzającą Systemu Ochrony Zrzeszenia.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Ostrowi Mazowieckiej” stanowiącą integralną część Strategii Rozwoju Banku na lata 2022-2024, przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą. Zarządzanie ryzykiem odbywa się na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka. Bank przeprowadza cykliczne przeglądy realizacji przyjętych regulacji. W Banku funkcjonuje System Informacji Zarządczej zapewniający przepływ informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi, a Zarządem i Radą Nadzorczą.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd:

- opracowuje i wdraża odpowiednie środowisko zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami,
- kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem,
- opracowuje i wdraża formalnie przyjęty proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

Rada Nadzorczą sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz oceny adekwatności i skuteczności tego systemu. Komitet Audytu monitoruje skuteczność systemów zarządzania ryzykiem wspierając działania Rady Nadzorczej w tym zakresie.

Rada Nadzorcza i Zarząd, jako organy kolegialne dają rękojmię właściwego zarządzania ryzykiem. Ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres kompetencji (wyszkolenia, doświadczenia) tak, aby możliwy był odpowiedni nadzór w tym zakresie. Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, oznacza to regularne omawianie zagadnień na posiedzeniach organów.

Dynamicznie zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne prowadzenia biznesu bankowego wymuszają na instytucjach finansowych w wielu obszarach przewartościowanie dotychczasowych kierunków i strategii działań. Obserwując i antycypując część zjawisk makroekonomicznych Bank od lutego 2022 r. realizuje plan działań, który pozwolił zbudować bardzo dobry wynik 2022 roku, ustabilizować bazę depozytową i portfel aktywów, a także wygenerować bezprecedensowo wysokie środki na utworzenie rezerw, które zabezpieczą Bank w okresie silnego spowolnienia gospodarczego. Istotne jest, że Bank realizował jednocześnie politykę osłony swoich najlepszych Klientów przed skutkami silnego, i co ważne, szybkiego wzrostu stóp procentowych. Obecna sytuacja wiąże się z nowymi ryzykami i wyzwaniem, jakim uczestnicy polskiego systemu finansowego muszą sprostać, w celu zachowania bezpieczeństwa poszczególnych banków, jak i stabilności systemu.

Mimo trudnych warunków działania w roku 2022, realizacja przyjętej Strategii oraz założonego Planu ekonomiczno-finansowego, przy utrzymaniu poziomu ryzyka na odpowiednim poziomie, przebiegała w sposób planowy.

Główne rodzaje ryzyka w działalności Banku

1. Ryzyko kredytowe (w tym koncentracji kredytowej)

Z uwagi na posiadaną strukturę aktywów głównym ryzykiem w działalności Banku jest ryzyko kredytowe. Ryzyko kredytowe to ryzyko poniesienia straty finansowej spowodowanej brakiem zdolności klienta do obsługi długu albo niemożnością wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy wobec Banku. Ryzyko kredytowe dotyczy wszystkich aktywów bilansowych, do których Bank ma tytuł prawny oraz pozycji pozabilansowych. Obejmuje ono działalność kredytową oraz działalność na rynku hurtowym (lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe itp.). Na ryzyko kredytowe składają się również: ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne, ryzyko detalicznych ekspozycji oraz ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem jest utrzymanie stabilnego, zdywersyfikowanego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się oczekiwaną dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

W celu utrzymania wysokiej jakości portfela kredytowego oraz bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym, Bank kieruje się m.in. następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym:

- analizuje ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej, portfela kredytowego i wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,

- stosuje limity zewnętrzne wynikające z prawa i rekomendacji KNF i limity wewnętrzne wynikające odpowiednio z apetytu na ryzyko w różnych obszarach portfela kredytowego,
- oddziela funkcje związane z bezpośrednią analizą wniosków, oceną ryzyka i podejmowaniem decyzji od funkcji związanych z pozyskiwaniem klientów (sprzedażą produktów bankowych),
- podstawowym kryterium zawierania transakcji kredytowych jest posiadanie zdolności i wiarygodności kredytowej przez klienta,
- podejmowanie decyzji kredytowych w Banku odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych,
- ograniczanie udzielania kredytów z odstępstwami,
- każda transakcja kredytowa od momentu zawarcia do pełnego rozliczenia jest monitorowana w zakresie wykorzystania kredytu, terminowości spłat, prawnych zabezpieczeń kredytu, powiązań kapitałowo-organizacyjnych dłużnika, a w przypadku klientów instytucjonalnych również pod względem bieżącej sytuacji ekonomiczno – finansowej,
- monitoruje zabezpieczenia, w tym dostarczanie i opłacanie przez klientów polis i cesji praw z polis ubezpieczeniowych.

Bank utrzymuje ryzyko kredytowe na umiarkowanym poziomie. Kredytowanie w Banku zawsze oparte było i jest o wyliczenie zdolności kredytowej klientów w sposób konserwatywny. Czynniki behawioralne traktowane są pomocniczo. Wiarygodność klientów weryfikowana jest dodatkowo przy wykorzystaniu wiedzy pochodzącej z zewnętrznych baz danych, tj. Biura Informacji Kredytowej, Biura Informacji Gospodarczej, InfoMonitor oraz Krajowego Rejestru Długów. Dzięki podjętemu we współpracy z Centrum Prawa Bankowego i Informacji (administrator bazy nieruchomości AMRON, spółka afiliowana przy Związku Banków Polskich) projektowi całościowej wyceny nieruchomości przyjętych przez Bank na zabezpieczenie kredytów mieszkaniowych objęto około 20% portfela kredytowego niższą wagą ryzyka.

Głównym źródłem ryzyka kredytowego jest portfel kredytowy, który w analizowanym okresie stanowił 57,85% aktywów.

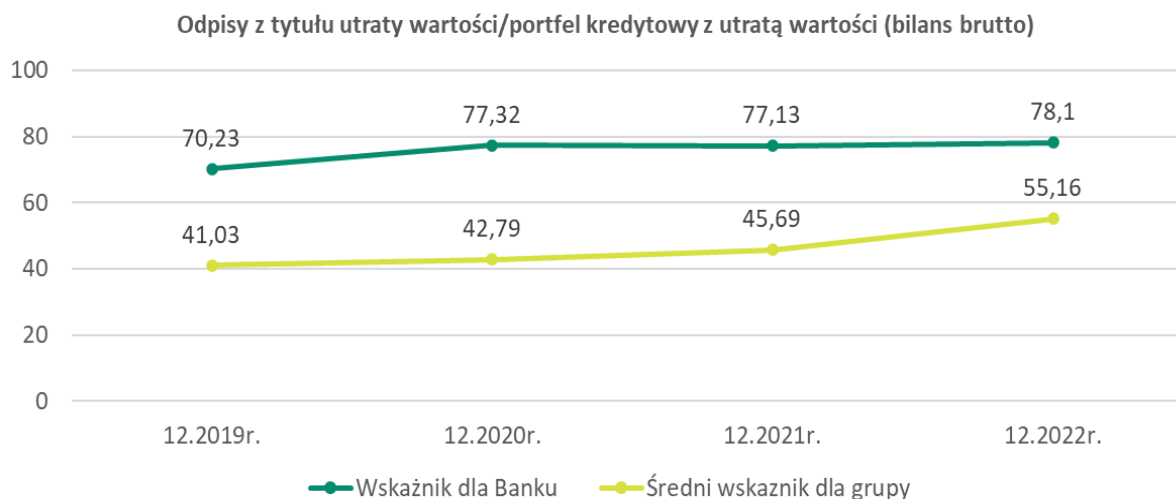
W portfelu kredytowym na 31.12.2022 roku kredyty w sytuacji niezagrożonej (tj. „normalnej” i „pod obserwacją”) stanowiły 95,79% (wzrost w stosunku do końca 2021 roku o 1,26 pp.). Portfel kredytów zagrożonych (kapitał) stanowił 4,21% obligacji kredytowych.

Poniższa tabela przedstawia strukturę jakościową i ilościową portfela kredytowego w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego

Podmiot	31.12.2021r		31.12.2022r	
	Kwota	Wsk struktury	Kwota	Wsk struktury
	(w zł)	(w %)	(w zł)	(w %)
Sektor finansowy w tym:	291 034 434,86	21,89	313 269 891,22	23,17
Należności w sytuacji normalnej	291 034 434,86	21,89	313 269 342,92	23,17
w tym: Lokaty	79 312 024,26	5,97	59 355 412,14	4,39
Zaległe prowizje i opłaty	0,00	0,00	548,30	0,00
Sektor niefinansowy w tym	940 968 600,14	70,77	947 618 616,82	70,10
Kredyty w sytuacji normalnej	837 035 646,73	62,95	870 201 135,64	64,38
Kredyty pod obserwacją	37 776 181,84	2,84	31 170 477,21	2,31
Kredyty poniżej standardu	13 030 502,51	0,98	15 138 361,49	1,12
Kredyty wątpliwe	9 384 343,04	0,71	7 178 573,24	0,53
Kredyty stracone	43 662 138,54	3,28	23 842 075,39	1,76
Zaległe prowizje i opłaty	79 787,48	0,01	87 993,85	0,01
Sektor budżetowy – w tym:	97 592 345,88	7,34	90 874 235,44	6,72
Kredyty w sytuacji normalnej	97 592 345,88	7,34	90 874 235,04	6,72
Zaległe prowizje i opłaty	0,00	0,00	0,40	0,00
Należności ogółem	1 329 595 380,88	100,00	1 351 762 743,48	100,00

Źródło: Opracowanie własne

Bank odznacza się wysokim pokryciem kredytów nieregularnych rezerwami celowymi. Na koniec grudnia 2022 roku wskaźnik pokrycia (w ujęciu bilansowym brutto) wyniósł 78,05%. Z analizy RWEF wynika, że w grupie rówieśniczej banków wskaźnik wynosi 55,16%, przy minimalnym wymaganym dla banków uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na poziomie 30%. Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika ozerwowania dla Banku i grupy rówieśniczej w okresie ostatnich czterech lat.

Źródło: Opracowanie własne

Bank w celu ograniczenia ryzyka związanego z nadmierną koncentracją ustala limity wobec:

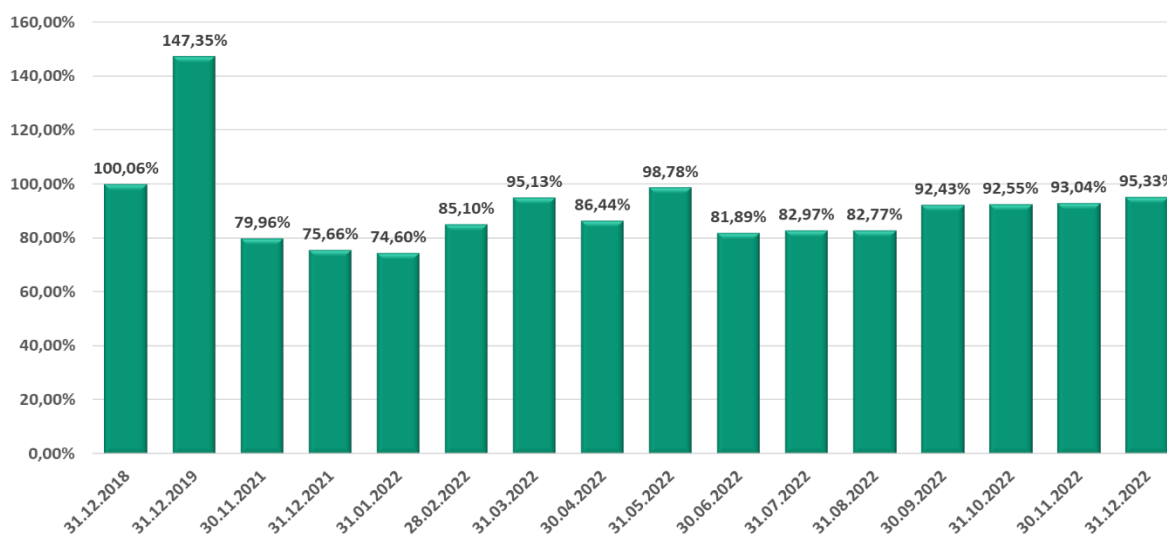
- pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,

- poszczególnych sektorów gospodarczych (branży),
- poszczególnych rodzajów zabezpieczeń,
- różnych rodzajów instrumentów finansowych.

Żaden z limitów wyznaczonych w zakresie koncentracji ryzyka kredytowego nie został przekroczony.

Suma „dużych” zaangażowań, tj. powyżej 10% Kapitału podstawowego Tier I, wobec podmiotów lub grup podmiotów powiązanych kapitałowo, na koniec IV kwartału 2022 roku wynosiła 160 444,26 tys. zł. W powyższym portfelu należności bilansowe stanowiły 145 153,80 tys. zł, natomiast 15 290,46 tys. zł to należności pozabilansowe. Udział dużych należności kredytowych stanowił: 95,33% funduszy własnych, 98,50% kapitału Tier I oraz 14,15% portfela kredytowego (wartość netto z pozabilansem).

Udział „dużych” zaangażowań w kapitałach podstawowych Tier I Banku przedstawia poniższe zestawienie:

Źródło: Opracowanie własne

W celu ograniczenia ryzyka rezydualnego, Bank stosuje różne rodzaje prawych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych zgodnie z obowiązującymi procedurami. Największą grupę na koniec roku 2022 (podobnie jak w ubiegłych latach) stanowiły kredyty zabezpieczone hipoteką na nieruchomościach komercyjnych oraz hipoteką na nieruchomościach mieszkalnych – łącznie 66,84% portfela ogółem.

Zaangażowanie kredytowe w **sektory gospodarki** stanowiło 57,68% całego portfela. Należności w sytuacjach „normalnej” i „pod obserwacją” stanowiły 93,79% portfela dotyczącego działalności. Należności kapitałowe z utratą wartości dla sektorów gospodarczych stanowiły łącznie 6,21%, wskaźnik pokrycia ich rezerwami i odpisami aktualizującymi wyniósł 91,81%.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe wynikające z udzielania kredytów z zastosowaniem odstępstw od obowiązujących zasad poprzez:

- niestosowanie odstępstw nieujętych w katalogu,
- znaczne ograniczenie udzielania kredytów z odstępstwami (limity),
- kompetencje do podejmowania decyzji z odstępstwami zostały ograniczone wyłącznie do najwyższego szczebla decyzyjnego.

W okresie ostatnich lat Bank znacznie ograniczył ryzyko kredytowe poprzez zmniejszenie portfela kredytów udzielonych z zastosowaniem odstępstw od obowiązujących zasad.

Wskaźniki jakości aktywów Banku wg stanu na dzień 31.12.2021r. i 31.12.2022r.

Obszar	Wskaźnik	Wartość	
		31.12.2021	31.12.2022
Jakość aktywów	Wskaźnik jakości aktywów	0,45	0,18
	Udział aktywów o wadze ryzyka do 50% (włącznie) w aktywach ogółem	49,94	46,85
	Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi (RWEF)	77,13	78,1
	Wskaźnik jakości kredytów (RWEF)	6,28	4,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analiza SSOZ BPS

Na dzień 31.12.2022 roku wartość kredytów brutto znajdujących się w windykacji kształtowała się na poziomie 23 842,06 tys. zł, co stanowiło 2,27% w portfelu kredytowym brutto Banku. Na dzień analizy odzyskano kwotę 10 102,41 tys. zł (*w wyniku działań windykacyjnych w ciągu ostatnich 12 miesięcy*), co daje wskaźnik efektywności odzyskanych Wierzytelności Trudnych na poziomie 42,37%.

Bank w 3q2022 przeprowadził transakcję w ramach transakcji sekurytyzacyjnej, sprzedaży wierzytelności wymagalnych zaklasyfikowanych do kategorii ryzyka „stracone” na kwotę 21 813,58 zł (netto) która spowodowała:

- obniżenie wskaźnika szkodowości kredytów,
- zmniejszenie udziału „złych” kredytów w portfelu,
- korzystny wpływ na wynik finansowy Banku,
- przywrócenie do aktywów pracujących znacznej kwoty w otoczeniu wysokich stóp procentowych,
- wzrost wartości wskaźników efektywności.

Perspektywy dla rynku kredytowego w 2023 r. są mocno skorelowane z czynnikami niepewności odnośnie przyszłej sytuacji gospodarczej, fiskalnej i geopolitycznej. Czynniki te, w sposób zróżnicowany, wpłyną na poszczególnych klientów jak i sprzedaż produktów kredytowych. Należy liczyć się ze spadkiem dostępności kredytów z jednoczesnym podniesieniem ryzyka kredytowego ze względu na wzrost rat kapitałowo - odsetkowych już udzielonych kredytów. Podwyższoną wrażliwość na zmiany stóp procentowych mogą wykazywać szczególnie kredytobiorcy, którzy zaciągnęli kredyty w 2020 r. i 2021 r., tj. przy historycznie najniższych stopach procentowych.

W związku z rosnącymi w ostatnich miesiącach kosztami obsługi zadłużenia przez kredytobiorców i wynikającym stąd możliwym wzrostem ryzyka kredytowego, Bank podjął działania, mające na celu ograniczenie poziomu ryzyka zarówno dla nowo udzielanych kredytów, jak i już istniejących portfeli kredytowych. Przyjęty przez Zarząd w dniu 3 lutego 2022 roku Pakiet rozwiązań pozwoli odpowiedzieć na oczekiwania Klientów, wprowadzi

ciekawą i zróżnicowaną ofertę, a tym samym pozwoli na osiągnięcie dobrych wyników finansowych Banku i zbudowanie bufora na ewentualne przyszłe problemy związane z ryzykiem kredytowym.

2. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań banku na skutek niekorzystnego ukształtowania się struktury aktywów i pasywów oraz niedopasowania terminowego bieżących strumieni pieniężnych. Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje zarządzanie płynnością bieżącą, średnio i długoterminową oraz plany działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych. Celem zarządzania ryzykiem jest bilansowanie wpływów i wypływów środków z transakcji bilansowych i pozabilansowych, w celu zapewnienia efektywnych kosztowo źródeł finansowania, generowania nadwyżek finansowych i odpowiedniego ich wykorzystania. Bank kształtuje strukturę aktywów i zobowiązań tak, aby zapewnić osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym poziomie ryzyka płynności. Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się na podstawie pisemnych procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka.

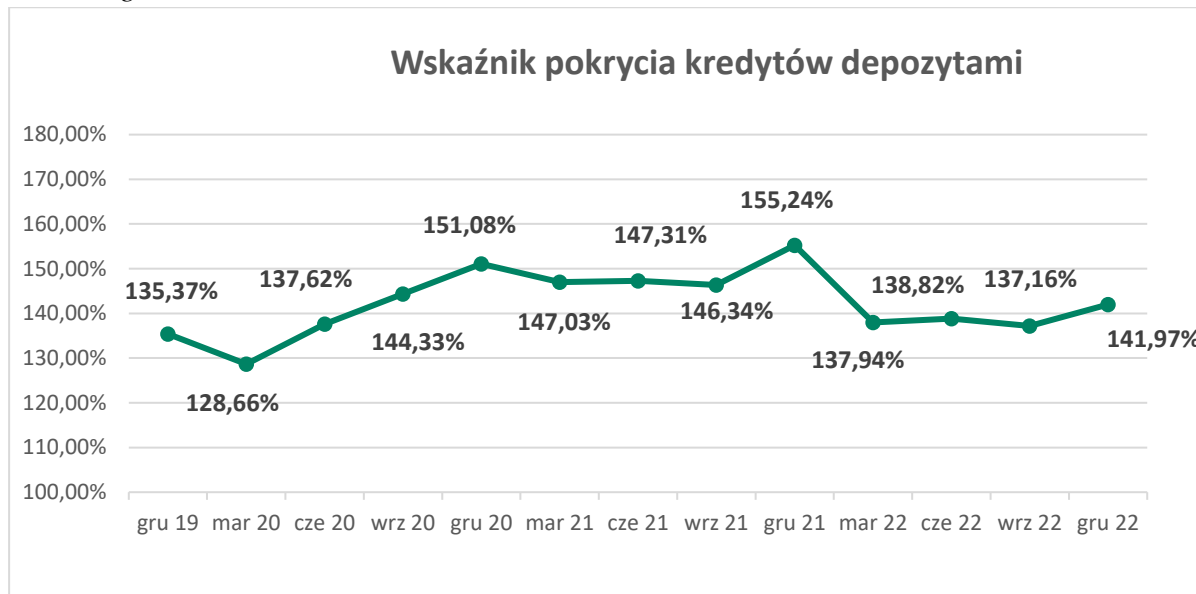
Monitorowanie płynności w Banku jest realizowane przede wszystkim na podstawie:

- 1) wskaźnika pokrycia wypływów netto (wskaźnik LCR), o którym mowa w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych (Dz.U. UE L 11/1 z dnia 17.01.2015 r. wraz z późn. zm.), wyliczanego zgodnie z zasadami obowiązującymi w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.
- 2) wskaźnika stabilnego finansowania netto (NSFR) - od dnia 28 czerwca 2021 r. banki zobowiązane są do przestrzegania wymogów w zakresie stabilnego finansowania netto (NSFR) wprowadzonych art. 413 ust. 1 i art. 428b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Banki uczestniczące w IPS mogą – na podstawie art. 8 CRR za zgodą KNF – stosować powyżej wskazane wskaźniki zagregowane dla całej grupy. W analizowanym okresie zarówno Bank indywidualnie jak i banki należące do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (wskaźnik zagregowany) spełniały normy LCR oraz NSFR.

Sytuacja płynnościowa Banku przez cały okres sprawozdawczy pozostała stabilna. Głównym źródłem finansowania działalności była baza depozytowa. Zgromadzone przez Bank depozyty pokrywały zapotrzebowanie wynikające z prowadzonej działalności kredytowej. Na dzień 31 grudnia 2022 roku zgromadzone depozyty pokrywały działalność kredytową w 141,97%.

Poniższy wykres przedstawia wskaźnik pokrycia kredytów depozytami w okresie od grudnia 2019 do grudnia 2022 roku.

Źródło: Opracowanie własne

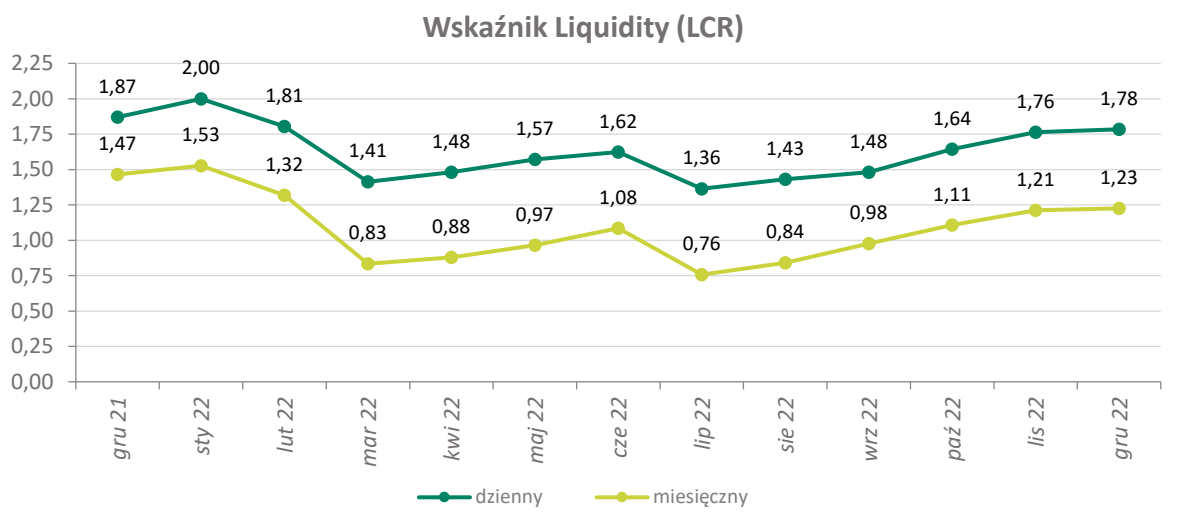
Głównym źródłem finansowania działalności Banku były depozyty sektora niefinansowego, których udział w sumie bilansowej na dzień 31.12.2022r. wynosił 74,77%. W ciągu roku poziom depozytów sektora niefinansowego zmalał 99 477,56 tys. zł (7,05%). W strukturze podmiotowej bazy depozytowej przeważały depozyty osób prywatnych. Na rachunkach bieżących zgromadzono 66,32% depozytów ogółem, a na rachunkach terminowych 33,68% całego stanu depozytów.

Na koniec grudnia 2022 roku stan środków stabilnych wynosił 1 298 872,74 tys. zł, natomiast współczynnik osadu ogółem 85,57%.

Bank, podobnie jak cały sektor, wykazywał i wykazuje nadal nadpłynność finansową, a wolne środki lokuje w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., obligacjach skarbowych oraz bonach NBP. Przejściowe obniżenie relacji obserwowane jest niekiedy w trakcie roku i związane jest z jednej strony z akcją inwestycyjną klientów Banku, z drugiej z faktem, iż znaczny przyływ środków depozytowych notowany jest pod koniec roku. Między innymi w związku z wpływem dopłat bezpośrednich dla obsługiwanych gospodarstw rolnych.

Wskaźnik LCR jest równy stosunkowi posiadanego przez bank zabezpieczenia przed utratą płynności do wypływów płynności netto przez okres występowania warunków skrajnych, trwający 30 dni kalendarzowych. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. definiuje limit w zakresie LCR na poziomie 100%. Wskaźnik LCR na dzień 31.12.2022r. kształtował się na poziomie 178,44% (uwzględniając depozyt obowiązkowy), natomiast w kalkulacji bez uwzględnienia depozytu obowiązkowego wskaźnik wynosi 122,56%.

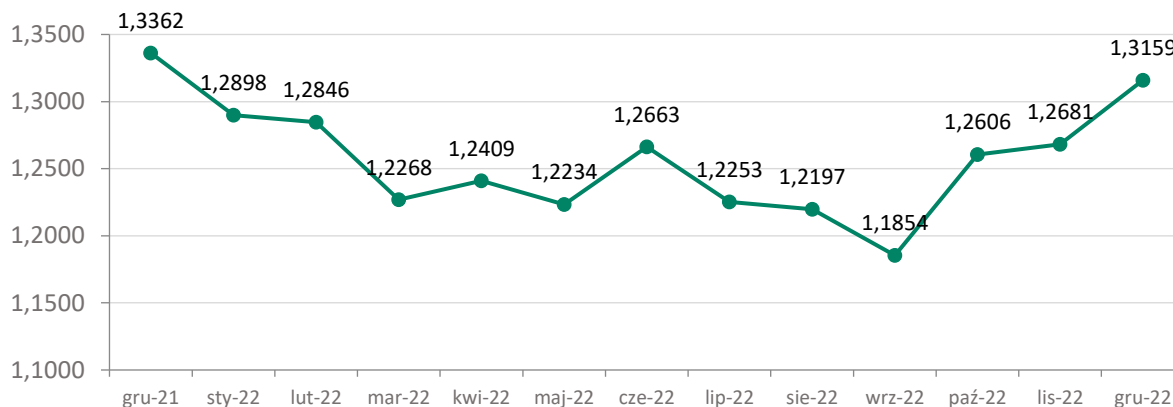
Poniższy wykres przedstawia wartości wskaźnika LCR (Liquidity Cover Ratio) w okresie od grudnia 2021 do grudnia 2022 roku.

Źródło: Opracowanie własne

Wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR dzienny) w Banku na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 131,59%, natomiast średni w miesiącu grudniu wyniósł 123,51%. Jakkolwiek Bank nie ma problemu ze spełnieniem wymogu płynności długookresowej (NSFR), nie zmienia to faktu, że większość kredytów – także długookresowych kredytów hipotecznych – jest refinansowana za pośrednictwem depozytów gospodarstw domowych. W otoczeniu niskich stóp procentowych doszło do znaczącego przyrostu depozytów bieżących i spadku depozytów terminowych, co dodatkowo utrudnia planowanie płynnościowe banków.

Wskaźnik NSFR

Źródło: Opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym nadzorcze miary płynności kształtowały się zdecydowanie powyżej minimalnych wymogów nadzorczych. Limity wewnętrzne ustalone w zakresie ryzyka płynności, utrzymywały się w normie.

Wskaźniki płynności wg stanu na dzień 31.12.2021 i 31.12.2022r.

Obszar	Wskaźnik	Wartość	
		31.12.2021	31.12.2022
Płynność	Wskaźnik płynności aktywów	30,9	26,36
	LCR	1,87	1,69
	NSFR	1,34	1,18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analiza SSOZ BPS

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły czynniki świadczące o zagrożeniu płynności. Bank wykazuje zdolność do finansowania aktywów oraz do terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności. Bank posiada Plany awaryjne utrzymania płynności uwzględniające wskazania Rekomendacji P KNF, na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych. Dodatkowe bezpieczeństwo w zakresie płynności i wypłacalności Banku zapewnia System Ochrony Zrzeszenia BPS, którego Bank jest Uczestnikiem.

Bank analizuje ryzyko płynności codziennie w zakresie nadzorczych miar płynności oraz kontroli przepływów pieniężnych. Co miesiąc płynność poddawana jest analizie kompleksowej. Główne sposoby redukcji ryzyka płynności to kształtowanie odpowiedniej struktury aktywów z adekwatnym buforem płynności oraz działania na rzecz budowania trwałych relacji z klientami, co sprzyja wysokiej stabilności depozytów.

3. Ryzyko rynkowe (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko walutowe)

Ryzyko rynkowe w Banku rozumiane jest jako ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych. W ramach ryzyka rynkowego Bank wyróżnia ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – związane z wrażliwością wyniku odsetkowego na zmiany stóp procentowych oraz ryzyko walutowe.

Podstawowym celem zarządzania **ryzykiem walutowym** jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut, przy dążeniu do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej.

Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego. Przyjęte podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju transakcji walutowych oferowanych klientom Banku. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.

Biorąc powyższe pod uwagę Bank w styczniu 2023 roku do oferty wprowadził kredyty inwestycyjne i obrotowe w walucie EUR, odpowiadając na zapotrzebowanie swoich klientów z którymi jest związany biznesowo. Kredyty są ściśle limitowane i analizowane pod kątem innych ryzyk.

Ryzyko walutowe w Banku na koniec 2022 r. utrzymało się na niskim poziomie z uwagi na ograniczony zakres tej działalności oraz niewielki wpływ na wynik finansowy. Bank nie prowadzi działalności spekulacyjnej, pozycje walutowe zamykane są na bieżąco.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy oraz maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych. Bank posiada, tzw. dodatnią lukę stopy procentowej, tj. znaczną przewagę aktywów opartych o zmienne rynkowe WIBOR oraz stopę redyskonta weksli ustalaną przez Radę Polityki Pieniężnej wobec pasywów, których oprocentowanie w zdecydowanej większości oparte jest na decyzjach Zarządu Banku. W sytuacji wzrostu stóp procentowych przychody odsetkowe Banku automatycznie rosną. W sytuacji spadku stóp – odwrotnie.

Bank w roku 2022 nie tworzył kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

Strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych generujących ryzyko stopy procentowej, wg stanu na 31 grudzień 2021 roku oraz na 31 grudzień 2022 roku przedstawia poniższa tabela.

AKTYWA	31 gru 21			31 gru 22			Porównanie okresów	
	Stan	Struktura	Oproc.	Stan	Struktura	Oproc.	Dyn. stanu	Zmiana opr.
Stopy NBP	301 810	18,1%	1,77%	212 993	14,2%	6,88%	70,6%	5,11 pp.
Papiery skarbowe	0	0,0%	0,00%	0	0,0%	0,00%	0,0%	0,00 pp.
Stawka W1 BID/W1 BOR	1 330 379	80,0%	3,47%	1 245145	83,1%	8,80%	93,6%	5,33 pp.

Stopa Banku	31 190	1,9%	5,57%	39 889	2,7%	6,91%	127,9%	1,34 pp.
RAZEM AKTYWA	1 663 379		3,20%	1 498 028		8,48%	90,1%	5,28 pp.
PASYWA								
Stopy NBP	0	0,0%	0,00%	0	0,0%	0,00%	0,0%	0,00 pp.
Papiery skarbowe	0	0,0%	0,00%	0	0,0%	0,00%	0,0%	0,00 pp.
Stawka WIBID/WIBOR	103 513	6,5%	0,88%	63 688	4,4%	4,79%	61,5%	3,91 pp.
Stopa Banku	1 480 626	93,5%	0,10%	1 393 973	95,6%	1,94%	94,1%	1,83 pp.
RAZEM PASYWA	1 584 139		0,15%	1 457 661		2,06%	92,0%	1,91 pp.
<i>Rozpiętość oprocentowania</i>	3,05%		6,42%				3,37 pp.	
<i>Marża odsetkowa</i>	3,05%		6,47%				3,42 pp.	
<i>Wynik z odsetek miesięczny</i>	4 234,0		8 079,0				3 845,0	

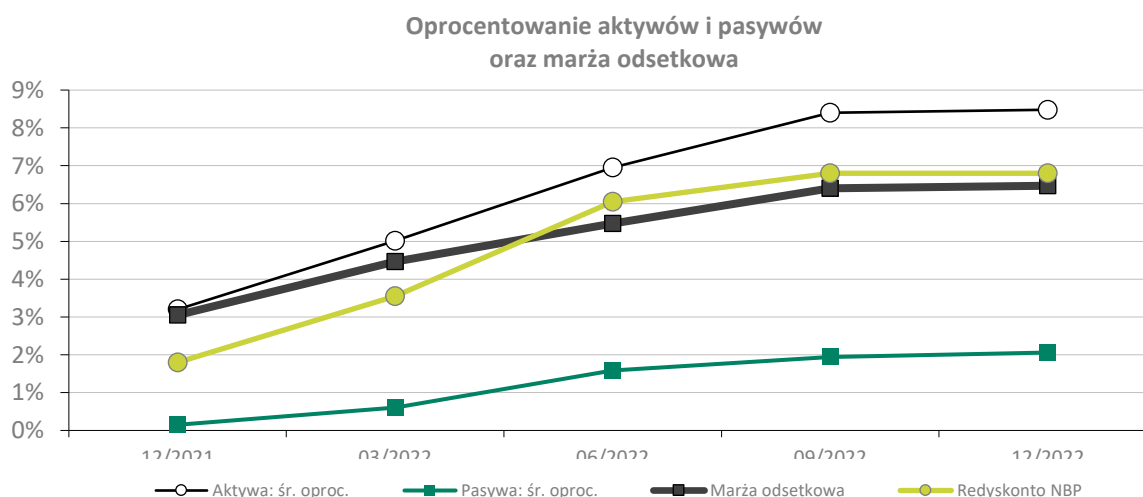
Źródło: Opracowanie własne

Na koniec 2022 r. aktywa oprocentowane wynosiły 1 498 028 tys. zł i zmalały w stosunku do stanu na datę 31 grudzień 2021 r. o 9,9%. Pasywa oprocentowane stanowiły 1 457 661 tys. zł i zmalały o 8 %. Nadwyżka aktywów nad pasywami oprocentowanymi wynosi 40 367 tys. zł (na datę 31 grudzień 2021 r. wynosiła 79 240 tys. zł), co daje wskaźnik relacji aktywów do pasywów na poziomie 102,77%.

W aktywach oprocentowanych aktywa o stopach zmiennych stanowią 78,3%, w pasywach środki o stopach zmiennych stanowią 83,6%.

Rozpiętość oprocentowania między aktywami i pasywami na przestrzeni analizowanego okresu wzrosła o 3,37 pp., co było konsekwencją wzrostu średniego oprocentowania aktywów o 5,28 pp. oraz wzrostu średniego oprocentowania pasywów o 1,91 pp. Marża odsetkowa, wyliczona na podstawie aktywów i pasywów oprocentowanych na datę analizy wzrosła o 3,42 pp.

Na poniższym wykresie przedstawiono oprocentowanie aktywów i pasywów oraz marżę odsetkową w okresie od 12/2021 roku do 12/2022 roku.

Źródło: Opracowanie własne

Po okresie bezprecedensowego luzowania polityki pieniężnej w związku z Covid kryzysem, rok 2022 to czas znacznych podwyżek stóp procentowych. Dla Banku zacieśnianie polityki pieniężnej (tj. rosnących stóp procentowych) daje możliwość generowania dobrych wyników. Oczywiście jest, że taka dogodna dla Banku sytuacja nie może być długotrwała.

Realizując wysoką marżę na aktywach oraz rozpiętość pomiędzy oprocentowaniem bazy depozytowej i portfela kredytowego – Bank realizował jednocześnie politykę osłony swoich najlepszych Klientów przed skutkami silnego i co ważne szybkiego wzrostu stóp procentowych. Negocjowano marże oraz stosowano tzw. maksymalny pułap oprocentowania. Było to możliwe dzięki prowadzeniu odpowiedniej polityki cenowej w okresie ultraniskich stóp NBP i WIBOR. Rozwiązania stosowane są przejściowo i po ich wygaśnięciu oprocentowanie wróci do zasad wyjściowych lub zostanie bilateralnie zdefiniowane na kolejny okres biorąc pod uwagę każdorazowe, przyszłe okoliczności rynkowe.

Działania z zakresu stóp procentowych pozwoliły na osiągnięcie w 2022 roku dynamiki wyniku odsetkowego (r/r) na poziomie 226%. Począwszy od III kw. 2022r. wpływ na wyniki odsetkowe mają również ustawowe wakacje kredytowe.

4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne rozumiane jako ryzyko poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych.

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujący: identyfikację i ocenę ryzyka, pomiar i monitorowanie, raportowanie ryzyka oraz jego kontrolę. System ma na celu podniesienie poziomu ochrony kluczowych procesów oraz zasobów. Bank w sposób ciągły doskonali system zarządzania ryzykiem operacyjnym, zarówno w sferze uregulowań, rozwiązań technologicznych (zapasowe centrum informatyczne, zapasowe łącza, zasilanie zapasowe) jak i podnoszenia świadomości pracowników i klientów. Ryzyko związane z outsourcingiem sprzedaży produktów bankowych nie występuje w Banku. Fluktuacja kadr jest marginalna. Bank bazuje na procedurach zrzeszeniowych, adaptowanych do skali i złożoności prowadzonej działalności.

W 2022r. wystąpiło 223 incydenty (zdarzenia) ryzyka operacyjnego. W roku 2021 odnotowano 187 incydentów. Najwięcej incydentów operacyjnych zaklasyfikowanych było (podobnie jak w latach ubiegłych) do rodzaju „Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami”.

Zdarzenia operacyjne wygenerowały roczną stratę rzeczywistą (netto) z tytułu ryzyka operacyjnego na sumę 226 263,34 zł, stanowiąc 4,49% założonego limitu, który został wyznaczony jako 50% wymogu kapitałowego na to ryzyko. Dla porównania: w roku 2021 zdarzenia operacyjne wygenerowały stratę rzeczywistą (netto) z tytułu ryzyka operacyjnego na sumę 665,68 zł, stanowiąc 0,02% założonego limitu.

Wynik samooceny za rok 2021 wskazuje na niski poziom ryzyka operacyjnego.

Na poziom ryzyka operacyjnego istotny wpływ ma skala prowadzonej działalności i stosunkowo rozbudowana struktura organizacyjna. Bank priorytetowo traktuje zabezpieczenie transakcji, w tym celu (ponad systemowe zabezpieczenia) analizuje również wszystkie transakcje od ustalonych progów kwotowych ustalonych na różnym poziomie dla osób prywatnych i podmiotów. Szczegółowa kontrola i dodatkowa akceptacja dysponenta przeprowadzana jest w momencie akceptacji dokumentów w rozliczeniach elektronicznych.

5. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niezastosowania się pracowników Banku do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych standardów etycznych.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest zapewnienie przestrzegania przez Bank prawa, przyjętych standardów etycznych oraz funkcjonowania banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej, poprzez eliminowanie ryzyka braku zgodności, przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji lub wiarygodności Banku oraz przeciwdziałanie ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być rezultatem naruszenia przepisów i norm postępowania.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje w szczególności następujące zagadnienia:

- zapobieganie angażowania w działalność niezgodną z prawem,
- zapewnienie ochrony informacji,
- propagowanie standardów etycznych i monitorowanie ich funkcjonowania,
- zarządzanie konfliktami interesów,
- zapobieganie sytuacjom, w których postępowanie pracowników Banku w sprawach służbowych sprawiałoby wrażenie interesowności,
- profesjonalne, rzetelne i przejrzyste formułowanie oferty produktowej oraz przekazów reklamowych i marketingowych,
- niezwłoczne, uczciwe i profesjonalne rozpatrywanie wniosków i reklamacji klientów.

W wyniku przeprowadzonej za rok 2022 analizy: zdarzeń związanych z ryzykiem braku zgodności, czynników zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na jego poziom oraz koszty Banku z tytułu nieprzestrzegania wewnętrznych i zewnętrznych przepisów jak również wprowadzonych standardów można jednoznacznie stwierdzić, że starty związane z ryzykiem braku zgodności w znikomym stopniu miały wpływ na obciążenie działalności banku.

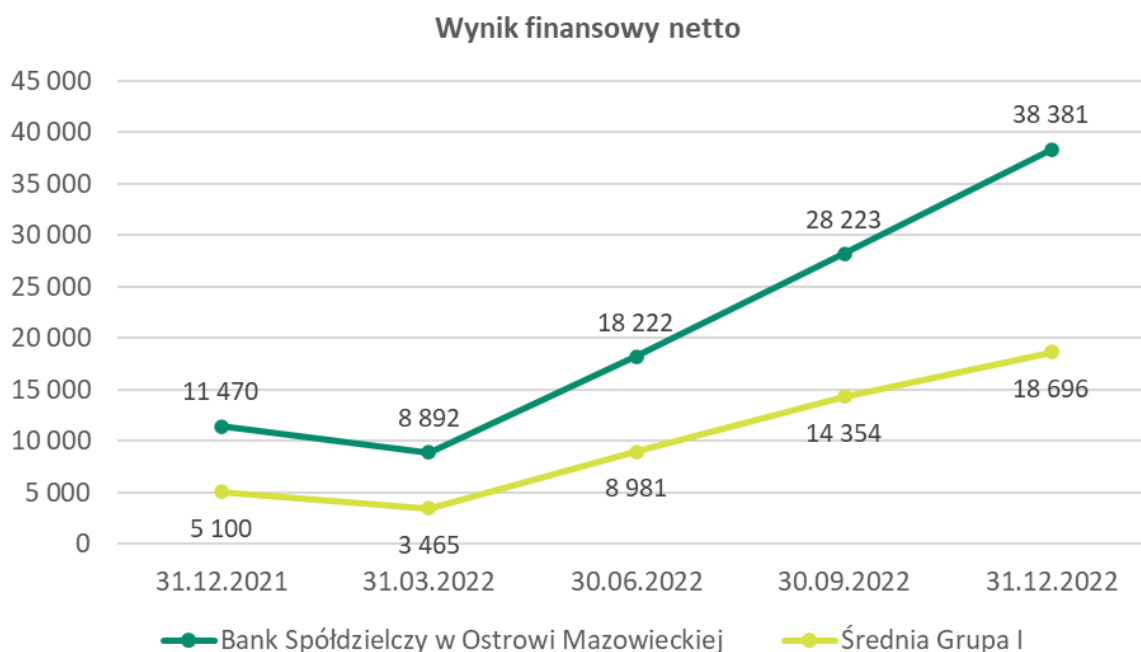
6. Ryzyko biznesowe (w tym ryzyko wyniku finansowego)

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia, planowania i zarządzania wynikiem finansowym. W procesie istotny jest również pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie odpowiednich działań ograniczających ryzyko.

Zarząd Banku systematycznie analizuje sytuację ekonomiczno-finansową. Bieżącemu monitoringowi podlegają w szczególności zmiany wyniku finansowego, pozycji kapitałowej i płynnościowej, jakości portfela kredytowego, statystyki odroczeń kredytów oraz stosowanie gwarancji BGK.

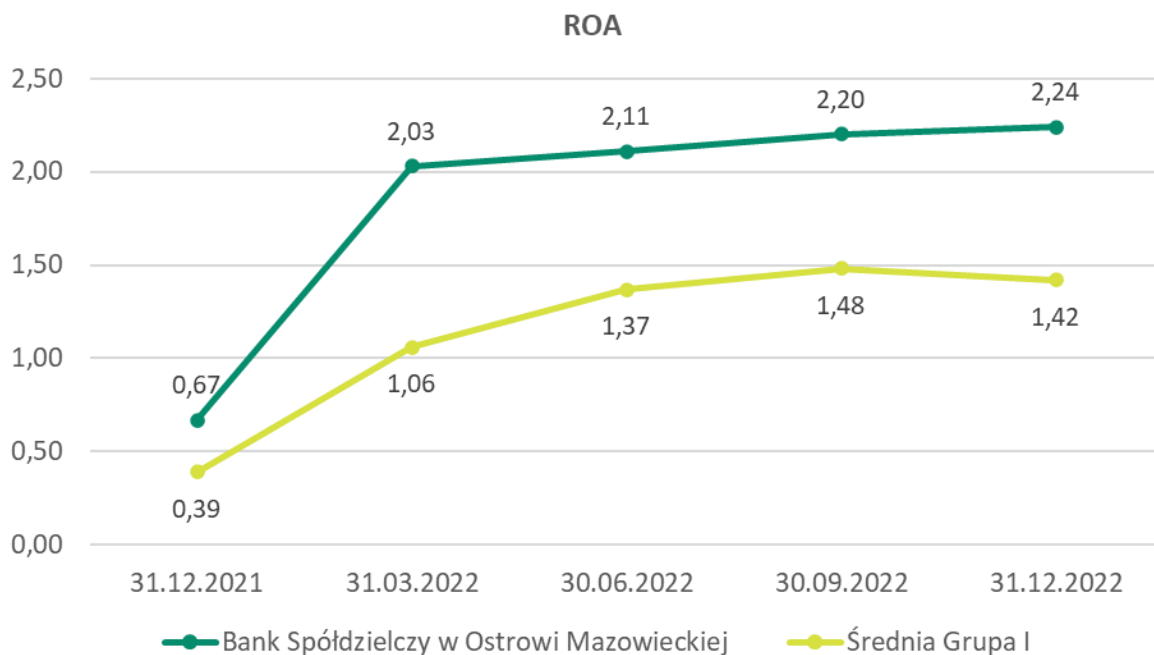
Wielkość podstawowych wskaźników rentowności aktywów w stosunku do danych dla grupy rówieśniczej (RWEF) kształtowała się na poziomie korzystnym dla Banku. Bank zajmuje wysoką, stabilną pozycję o czym świadczą wysokie w stosunku do średnich odczytów dla grupy współczynniki efektywności, rentowności i wypłacalności, a przede wszystkim utrzymujący się na wysokim poziomie wynik finansowy.

Wynik finansowy netto dla Banku wg stanu na 31.12.2022r. wyniósł 38 381 tys. zł, przy średnim poziomie grupy rówieśniczej 18 696 tys. zł.

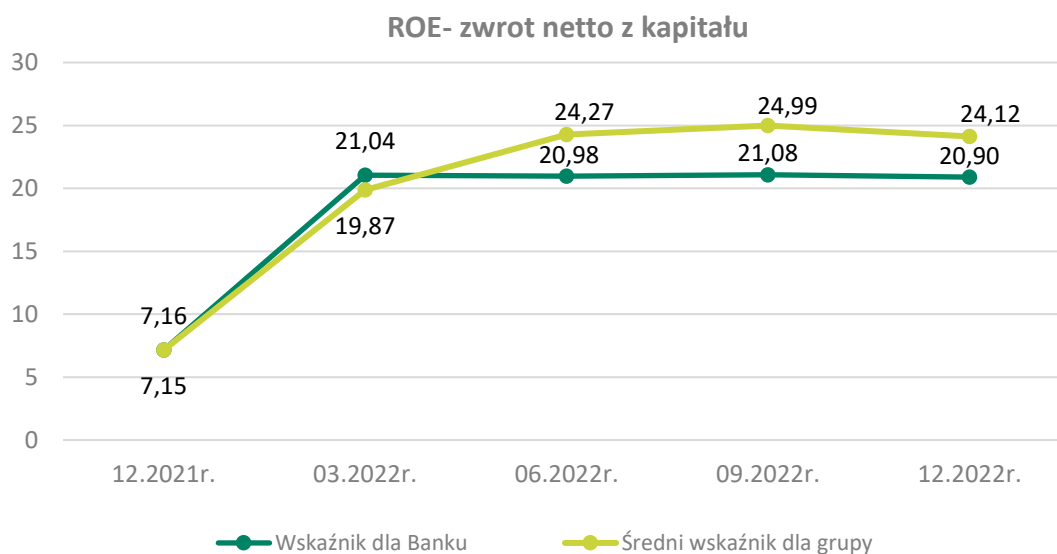
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych(RWEF)

Wskaźnik ROA netto (zwrot z aktywów netto) dla Banku wg stanu na 31.12.2022r. ukształtował się na poziomie: 2,24%, przy średnim poziomie grupy rówieśniczej 1,42%.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych(RWEF)

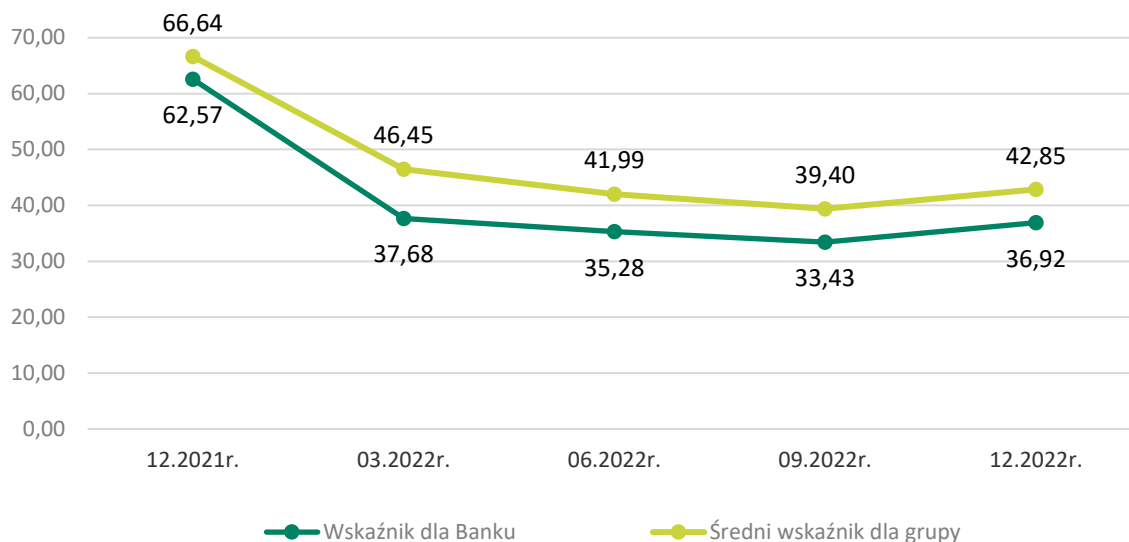
Wskaźnik ROE (zwrot netto z netto) dla Banku wg stanu na 31.12.2022r. ukształtował się na poziomie: 20,90%, przy średnim poziomie grupy rówieśniczej 24,12%.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych(RWEF)

W kolejnych okresach wskaźnik C/I (koszty/dochody) nadal kształtuje się na korzystniejszym poziomie w porównaniu z grupą rówieśniczą: Bank 36,92%, grupa 42,85%. W tym kontekście należy mieć na uwadze, że Bank ma znacznie wyższe kapitały własne niż średnie dla grupy rówieśniczej.

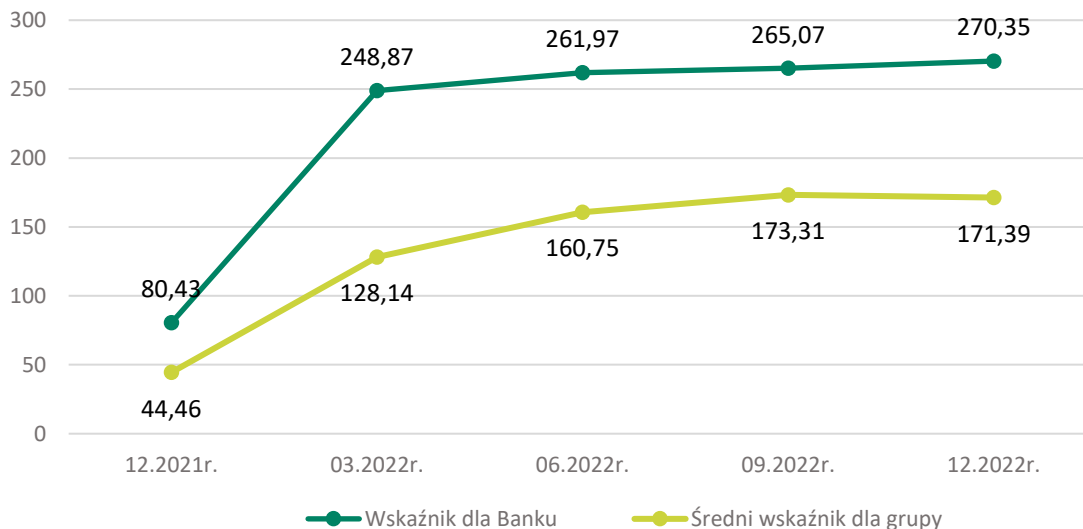
Wskaźnik C/I

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych(RWEF)

Zysk brutto na zatrudnionego wynosi: Bank 270,35%, grupa 171,39%.

Zysk brutto na zatrudnionego (w tys. zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych(RWEF)

Wskaźniki adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2021r. i 31.12.2022r.

Obszar	Wskaźnik	Wartość	
		31.12.2021	31.12.2022
Adekwatność kapitałowa	Łączny współczynnik kapitałowy	19,37	19,14
	Współczynnik kapitału Tier 1	18,75	18,52

	Wskaźnik dźwigni finansowej	8,17	8,93
	Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego	18,44	18,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analiza SSOZ BPS

Wskaźniki jakości efektywności Banku wg stanu na dzień 31.12.2021r. i 31.12.2022r.

Obszar	Wskaźnik	Wartość	
		31.12.2021	31.12.2022
Efektywność	ROA netto	0,67	2,24
	C/I	62,57	36,92
	(Wynik finansowy brutto + wynik z tytułu rezerw celowych i aktualizacji wartości)/suma bilans.	0,87	3,51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analiza SSOZ BPS

Bank utrzymuje adekwatną do rozmiarów prowadzonej działalności bazę kapitałową. Na dzień 31.12.2022r. sytuacja finansowo-ekonomiczna Banku pozostawała stabilna. Plany wyznaczone we wszystkich obszarach zostały wykonane, a osiągnięty wynik stawia Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej na I miejscu w Grupie BPS. Ryzyko biznesowe mitygowane jest poprzez analizę otoczenia rynkowego oraz szybkie i adekwatne reagowanie na zachodzące zmiany. Bank posiada zdolność do generowania wyników ekonomicznych pozwalających zabezpieczyć adekwatność kapitałową.

7. Adekwatność kapitałowa

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Banku ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów własnych na poziomie nie niższym niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów od skali działalności i ryzyka podejmowanego przez Bank.

Mając na uwadze powyższy cel Bank regularnie:

- identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- zarządza istotnymi rodzajami ryzyka,
- wyznacza kapitał wewnętrzny,
- kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- alokuje kapitał wewnętrzny na obszary biznesowe,
- przeprowadza testy warunków skrajnych,
- porównuje potrzeby kapitałowe z posiadanym poziomem kapitałów własnych,
- integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem opracowywania strategii Banku, planów finansowych i sprzedażowych.

Poziom kapitałów był adekwatny do skali prowadzonej działalności i ponoszonego ryzyka. Struktura funduszy własnych (prezentowana poniżej) była korzystna – kapitał

podstawowy Tier 1 (najwyższej jakości) w analizowanym okresie stanowił 96,45% funduszy własnych.

Fundusze własne na dzień 31.12.2022	168 310 318,93
Kapitał Tier I	162 879 578,20
Kapitał podstawowy Tier I (Cet I)	162 879 578,20
Fundusz zasobowy	148 347 495,66
Fundusz ogólnego ryzyka	8 150 000,00
Fundusz udziałowy	6 945 640,00
Fundusz z aktualizacji majątku trwałego (wyc.śr.trw.)	169 888,34
Fundusz z aktualizacji majątku trwałego (wyc.jedn.)	306 105,95
Pozycje pomniejszające:	1 039 551,75
Wartości niematerialne i prawne	1 032 165,83
Instrumenty w kapit. podst. Tier I podm.sekt.fin.	0
Korekty z tyt. wyceny certyfikatów finansowych	0
Pomniejszenie z tyt. ostrożnej wyceny AVA	7 385,92
Pomniejsz, z tyt. ekspozycji nieobsługiwanych	0
Kapitał Tier II	5 430 740,73
Instrumenty kapitałowe (zobowiązania podp.)	0
Rezerwa na ryzyko ogólne - lata ubiegłe	5 430 740,73

Źródło: Opracowanie własne

Fundusze własne Banku Spółdzielczego (w zł.)

Fundusze własne	2022	2021	Zmiana 31.12.2022- 31.12.2021	dynamika % 31.12.2022- 31.12.2021
Fundusze własne	168 310 318,93	157 892 595,21	10 417 723,72	106,60%
Kapitał Tier I	162 879 578,20	152 859 322,99	10 020 255,21	106,56%
Kapitał podstawowy Tier I	162 879 578,20	152 859 322,99	10 020 255,21	106,56%
Kapitał Dodatkowy Tier I	0,00	0,00	-	0,00%
Kapitał Tier II	5 430 740,73	5 033 272,22	397 468,51	107,90%

Źródło: Opracowanie własne

Współczynniki kapitałowe ukształtowały się na poziomie znacznie przekraczającym wymagane minimum regulacyjne (zgodnie z zaleceniami KNF: minimalny łączny współczynnik kapitałowy wynosi 10,5%, zaś minimalny współczynnik kapitałowy Tier I to 8,50%).

Łączny współczynnik kapitałowy oraz współczynnik kapitału Tier 1 Banku ukształtowały się na poziomie odpowiednio: 19,14% (wyższy o 1,95 pp. od średniego wskaźnika dla Grupy Rówieśniczej banków zrzeszonych w Banku BPS) i 18,52%.

Strategia Banku i działania w kierunku osłony współczynnika wypłacalności Banku. Obok ograniczania ryzyka kredytowego, powyższe sprawy mają fundamentalne znaczenie, ponieważ, pozwala na mocniejsze wykorzystanie dźwigni finansowej i zaangażowanie większej części aktywów w instrumenty przynoszące wyższy przychód.

Bank charakteryzował się niskim i stabilnym poziomem ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej. Wskaźnik dźwigni finansowej na koniec grudnia 2022r. wyniósł 8,93% (niższy w stosunku do poprzedniego kwartału o 0,29 pp.) i ukształtował się powyżej ustalonego w ramach zmian do pakietu CRDIV/CRR obligatoryjnego minimalnego wymogu dotyczącego wskaźnika dźwigni (3%). Wysokość wskaźnika wskazuje na wysoką stabilność finansową Banku.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe (aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważne ryzykiem) wyniosła 753 604 tys. zł, z czego w ramach szacowania kapitału wewnętrznego nastąpiło przeliczenie ekspozycji na ryzyko kredytowe na poziom minimalnego wymogu kapitałowego i tym samym kapitału wewnętrznego poprzez zastosowanie mnożnika 8%. Po przeliczeniu minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 60 288 tys. zł, natomiast wymóg w zakresie ryzyka operacyjnego wynosi 10 071 tys. zł.

Łączny minimalny wymóg kapitałowy wyniósł 70 490 tys. zł. Zgodnie z przyjętą metodologią oceny poziomu ryzyk oraz alokowania kapitału na poszczególne ryzyka, powstał wymóg wewnętrzny ponad minimalny wymóg kapitałowy na ryzyko płynności w wysokości 130 tys. zł, co stanowiło 0,10%

Ekspozycje na ryzyko Banku Spółdzielczego (w zł.)

Wyszczególnienie	2022	2021	zmiana 31.12.2022- 31.12.2021	dynamika % 31.12.2022- 31.12.2021
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	70 490 042,06	65 251 617,97	5 238 424,09	108,03%
Ekspozycje kredytowe ważne ryzykiem	60 288 313,33	57 960 244,00	2 328 069,33	104,02%
Kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka operacyjnego	10 071 264,23	7 245 126,44	2 826 137,79	139,01%
Kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka płynności	130 464,50	46 247,53	84 216,97	282,10%

Źródło: Opracowanie własne

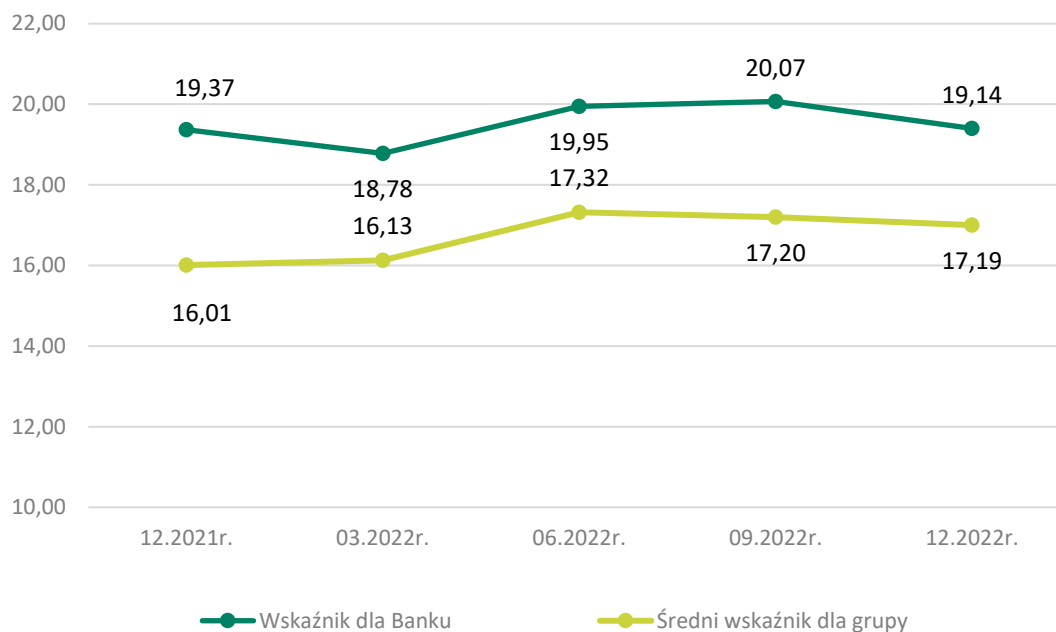
Strategia i plany Banku zakładają kontynuację intensywnych działań w kierunku osłony współczynnika wypłacalności Banku. W związku z tym Bank pracuje nad zwiększeniem wielkości portfela zabezpieczonego hipotekami mieszkaniowymi mającego status efektywnie zabezpieczonego.

Wyznaczone na 2022 rok limity dotyczące polityki kapitałowej nie zostały przekroczone. W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania kapitałowego, zgodnych z najlepszą praktyką bankową, Bank dokonuje corocznego przeglądu obowiązujących zasad i procedur.

Wyniki Banku cyklicznie porównywane są z odczytami dla grupy rówieśniczej Banków na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych (RWEF), który jest narzędziem analitycznym zarówno dla nadzoru bankowego jak i instytucji nadzorowanych. Raport odzwierciedla dane ułatwiające analizy jakości aktywów, rentowności, płynności i kapitału. Poniżej prezentujemy dane Banku na tle Grupy

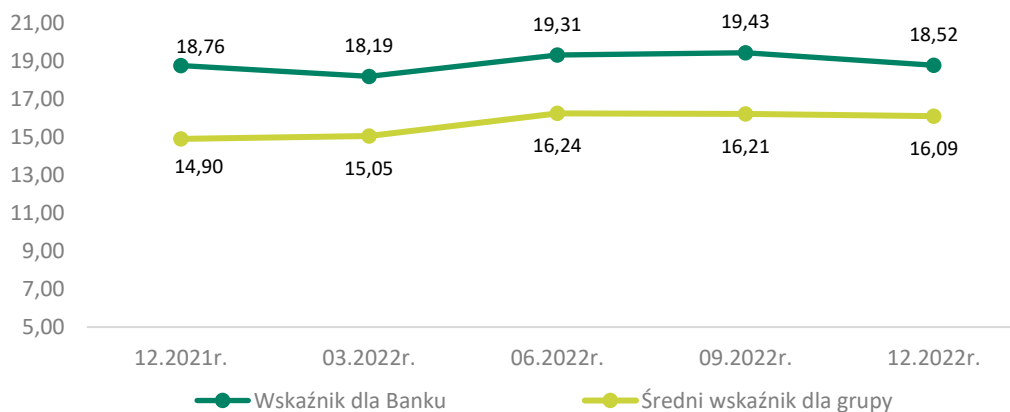
Rówieśniczej (Raport Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych - RWEF) w zakresie kapitałów.

Łączny współczynnik kapitałowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych (RWEF)

Współczynnik kapitału Tier 1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno-Finansowych (RWEF)

Najpoważniejszym problemem polskiej gospodarki w najbliższej przyszłości, z dużym prawdopodobieństwem, będzie rosnąca inflacja. Wysoka inflacja oraz wzrost prognoz inflacyjnych stwarzają niebezpieczeństwo wysokich kosztów ekonomicznych i społecznych przywracania inflacji do poziomu celu w przyszłości. Bank, w kontekście ograniczania ryzyk

bankowych, na bieżąco wieloaspektowo analizuje sytuację makroekonomiczną w Polsce, szczególnie w kontekście prowadzonej polityki pieniężnej, która w sposób bezpośredni kreuje sytuację klientów, a tym samym Banku. Bank, w I kwartale 2022 przygotował plan działania, który odpowiada również na rekomendacje Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie wskazanym w znowelizowanej Rekomendacji S oraz koresponduje z wytycznymi SSOZ BPS. Podejmowane przez Bank działania warunkują wyniki i bezpieczeństwo naszego Banku.

Aktualnie istotnym problemem jest również wyjątkowo trudna sytuacja geopolityczna związana z działaniami wojennymi w związku z inwazją Rosji na Ukrainę.

VII. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 roku, stanowiące zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanej, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji, a także zasad współdziałania organów statutowych, obowiązują w Banku od 1 stycznia 2015 roku, stosownie do Uchwały Rady Nadzorczej Nr 29/2014 z dnia 22.12.2014r.

W 2022r. nie nastąpiły istotne zmiany dotyczące stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego. 1 marca 2023r. Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania w Banku Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. Stwierdzono, że Bank w roku 2022 przestrzegał przepisów dotyczących Zasad Ładu Korporacyjnego.

Bank działa z poszanowaniem interesów wszystkich Udziałowców, zgodnie z przyjętą polityką informacyjną gwarantującą Udziałowcom właściwy dostęp do informacji.

Polityka Banku, stosowana względem Klientów, odbywa się z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych z dbałością o właściwy, pełny i rzetelny przekaz marketingowy i reklamowy.

Bank posiada strukturę organizacyjną, która służy realizacji celów strategicznych przyjętych przez Bank, a także odzwierciedla zakres zadań i odpowiedzialności komórek i jednostek organizacyjnych, przy spełnieniu warunku nie nakładania się zadań i odpowiedzialności. Schemat organizacyjny został opublikowany na stronie internetowej Banku.

Bank będąc instytucją zaufania publicznego prowadzi działalność z zachowaniem najwyższej staranności, przykładając szczególną uwagę do profesjonalizmu i etyki osób wchodzących w skład organów podmiotów nadzorowanych. W skład organów statutowych powoływane są osoby posiadające niezbędne kompetencje i doświadczenie, które podlegają regularnej ocenie, odpowiednio: Rady Nadzorczej w przypadku Zarządu Banku oraz Zebrania Przedstawicieli w przypadku Rady Nadzorczej. Bank posiada regulacje dotyczące zarządzania konfliktami interesów, natomiast polityka kadrowa i polityka wynagrodzeń prowadzona jest w sposób transparentny i kompetentny, co znajduje się, m.in.: w Regulaminie Pracy, Regulaminie Wynagradzania, Polityce zmiennych składników wynagrodzeń.

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej dostosowany do charakteru i profilu ryzyka skali działalności, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowiący podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności.

Cele podstawowe (ogólne) systemu kontroli wewnętrznej określone w przepisach zewnętrznych implementowane w Banku są następujące:

- 1.1. skuteczność i efektywność działania Banku,
- 1.2. wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- 1.3. przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 1.4. zgodność działania Banku z przepisami prawa regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach.

1. Na pierwszy poziom składa się stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych. Dokonywane w ramach obowiązków służbowych pracowników poziome monitorowanie (w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację lub testowanie.
2. Na drugi poziom składa się co najmniej:
 - zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych,
 - działalność Zespołu ds. Kontroli Instytucjonalnej i Compliance;Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi).
3. Na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego realizowana przez jednostkę zarządzającą Systemu Ochrony Zrzeszenia.

Na funkcję kontroli składają się: mechanizmy kontrolne, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Adekwatny system kontroli wewnętrznej, zapewnia prawidłowość procedur administracyjnych i księgowych, sprawozdawczości finansowej oraz właściwe raportowanie wewnętrzne i zewnętrzne.

Komórka ds. zgodności ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrole i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

Usytuowanie organizacyjne gwarantowało niezależność tej komórce poprzez:

- 1) bezpośrednią podległość Prezesowi Zarządu Banku,
- 2) możliwość bezpośredniego i jednoczesnego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą Banku,
- 3) możliwość jednoczesnego niezależnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku,
- 4) szczególny tryb powoływania i odwoływania, ochrona przed rozwiązaniem stosunku pracy,
- 5) uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej Banku, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia były zagadnienia, które bezpośrednio dotyczą systemu kontroli wewnętrznej lub zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Struktura organizacyjna komórki ds. zgodności jest dostosowana do zakresu prowadzonej działalności oraz poziomu ryzyka na jaki był narażony. Czynności kontrolne są realizowane na wszystkich etapach sporządzania, obiegu i rejestracji dokumentów bankowych i miały na celu stałą analizę przebiegu i rezultatów pracy, bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości i uchybienia oraz bieżące korygowanie uchybień i nieprawidłowości. Monitorowanie poziome i pionowe odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą Matrycą funkcji kontroli.

VIII. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W 2022 r. Bank prowadził konsekwentną budowę oferty produktowej opartej na nowoczesnych i atrakcyjnych cenowo produktach i usługach, dedykowanych do wybranych segmentów klientów. O wysokiej jakości i konkurencyjności proponowanych rozwiązań świadczą otrzymane w ubiegłym roku nagrody i wyróżnienia. Należą do nich m.in.:

	Tytuł Platynowego Bizona – Bizony Biznesu Klubu Integracji Europejskiej 2022
	Nominacja do nagrody Champion Biznesu Europejskiego Ośrodka Rozwoju Gospodarki 2022
	II miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Najlepszych Banków Spółdzielczych 2022 Biznes Magazynu „Strefa Gospodarki” Gazety Prawnej
	Wyróżnienie za najwyższą liczbę poleceń na terminale PlanetPay
	Wyróżnienie z okazji Jubileuszu 10-lecia Projektu Bankowcy za szczególne zaangażowanie i wspieranie działań edukacyjnych
	Wyróżnienie w konkursie Modernizacja Roku i Budowa XXI w. w kategorii Użyteczność Publiczna
	Nagroda Filary Polskiego Biznesu 2022 dla Prezesa Zarządu Bartosza Kublika
	I miejsce w Regionie oraz II miejsce w Polsce za sprzedaż ubezpieczeń życiowych i majątkowych

IX. DZIAŁALNOŚĆ W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

Bank nie prowadzi samodzielnej działalności badawczo-rozwojowej w zakresie produktów i usług bankowych. Większość produktów i usług oferowanych przez Bank oparta jest o wzorcowe rozwiązania wypracowane przez Bank zrzeszający.

Bank systematycznie dokonuje weryfikacji oraz okresowych modyfikacji oferowanych produktów oraz usług, które mają charakter ulepszeń oraz dostosowania do sytuacji na rynku.

X. DZIAŁALNOŚĆ INFORMATYCZNA

Jeszcze przed 2022 r banki musiały dostosować swoje modele biznesowe do strukturalnych wyzwań związanych z cyfryzacją i zmianą klimatu, spotęgowanych przez niczym niesprokowaną wojnę Rosji przeciwko Ukrainie. Wojna jeszcze bardziej zwiększyła ryzyko cyberataków, a wraz z odchodzeniem przez Europę od ropy i gazu z Rosji nasila się ryzyko związane z przejściem na alternatywne źródła energii. Te zagrożenia, podobnie jak narastające ryzyko związane z materialnymi skutkami zmiany klimatu, wymagają od banków aktywnego i kompleksowego podejścia do podnoszenia odporności na szoki związane ze zmianą klimatu i transformacją.

Dostosowanie rozwiązań infrastruktury informatycznej do obecnych standardów i najlepszych praktyk w zakresie bezpieczeństwa nie tylko płynących z wewnątrz organizacji, ale również z zewnątrz tj. ataki hakerów wywołane wojną w Ukrainie są szczególnym priorytetem banku. Dlatego też w roku 2022 staraliśmy dopiąć rozpoczęty w latach poprzednich proces bezpieczeństwa środowiska IT wdrażając niezawodny system archiwizacji danych oraz zapory ogniowe aplikacji internetowych (WAF) chroniąc tym strony i aplikacje internetowe.

Wykorzystaliśmy w tym celu narzędzia dostosowane zarówno do obecnych jak też planowanych potrzeb banku, zapewniające zgodność z przepisami prawa oraz sprawnego przetwarzania olbrzymiej i stale rosnącej ilości danych wraz zagrożeniami związanym z ingerencją w te dane osób niepowołanych. Obecnie jako bezpośrednie zagrożenie stanowią ataki typu ransomware. Ich liczba, pomimo wprowadzania coraz lepszej ochrony stale rośnie, są bardzo skuteczne a skutki są często nieodwracalne. Zaimplementowanie rozwiązania oparte jest na dwóch fizycznych urządzeniach Veritas NetBackup 5250, które zostały zlokalizowane odpowiednio w ośrodku podstawowym i ośrodku zapasowym. Urządzenia te przejęły funkcje realizowane dotychczas za pomocą oprogramowania VEEAM oraz macierzy NetApp.

Zaimplementowana ochrona Firewall Aplikacji Webowych firmy F5 przejęła ochronę aplikacji internetowych przed naruszeniami danych poprzez usuwanie luk i powstrzymywanie ataków. Zapewnia również szyfrowanie warstwy aplikacji, inspekcję API, ochronę przed złośliwymi botami, a nawet analizę zachowań, aby pomóc w obronie przed atakami na aplikacje.

Dynamiczne zmiany geopolityczne, wysoka inflacja i ryzyko spowolnienia gospodarczego z pewnością ma istotny wpływ na poziom akcji kredytowej oraz ograniczenia istniejącego ryzyka kredytowego. Ryzyko kredytowe jest jednym

z najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, w związku z czym, przykłada się szczególną wagę do zarządzania ekspozycjami na to ryzyko. Dla potrzeb zarządzania ryzykiem kredytowym Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej zaimplementował w aplikacji „Oko Prezesa” moduł „Ryzyko kredytowe”. W zależności od rodzaju ekspozycji i segmentu danego klienta system zbiera dane i w jednym panelu identyfikuje i mierzy ryzyko kredytowe.

XI. STRUKTURA PRODUKTOWA I ANALIZA KONKURENCJI BANKU

W swojej działalności Bank napotyka silną konkurencję w postaci zlokalizowanych w miastach powiatowych – Ostrowi Mazowieckiej, Ostrołęce i Wyszkanie oddziałów i mniejszych placówek dużych komercyjnych banków sieciowych, takich jak: Pekao S.A., PKO BP, Santander Consumer Bank S.A, Santander Bank Polska S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Getin Bank S.A., Bank Poczty S.A., SKOK Stefczyka, Bank Milenium S.A, ING Bank Śląski S.A, Alior Bank S.A., Nest Bank S.A, SBR Bank, Kurpiowski Bank Spółdzielczy w Myszynie, Plus Bank S.A., Bank Spółdzielczy w Brodnicy. Bank Spółdzielczy w Wąsewie, Polski Bank Spółdzielczy w Wyszkanie.

Szereg sklepów oferuje kredyty ratalne. Coraz częstszym zjawiskiem jest realizowanie płatności w sieciach handlowo - usługowych. Placówki banków komercyjnych oraz SKOK-ów nie zeszły poniżej miast powiatowych, tj. do miejscowości gminnych. Jest to element istniejącej przewagi konkurencyjnej, którego znaczenie w latach kolejnych będzie jednak malało w związku z faktem upowszechniania się zdalnych kanałów dostępu do usług bankowych.

Konkurencja BS Ostrow Mazowiecka z wymienionymi instytucjami odbywa się w różnych segmentach lokalnego rynku.

Można wyróżnić kilka głównych płaszczyzn konkurencji:

- o klienta detalicznego (kredyty konsumpcyjne, mieszkaniowe, obsługa środków bieżących i oszczędności ludności, realizowanie płatności ludności) BS rywalizuje praktycznie ze wszystkimi instytucjami wyżej wymienionymi,
- o klienta instytucjonalnego (kredyty finansujące działalność gospodarczą prowadzoną przez osoby fizyczne oraz w formie osób prawnych – głównie MŚP, obsługa rachunków, rozliczeń i oszczędności podmiotów gospodarczych oraz instytucji np. samorządów) BS konkuruje przede wszystkim z oddziałami banków komercyjnych choć na przykład mikroprzedsiębiorstwa są również klientami SKOK-ów,
- o klienta prowadzącego działalność rolniczą BS konkuruje z oddziałami banków komercyjnych, które w latach po wejściu Polski do Unii Europejskiej dostrzegły potencjał krajowego rynku Agro i wpisały go w swoje strategie,
- o klientów ze wszystkich trzech wyżej wymienionych segmentów rynku Bank konkuruje z instytucjami parbankowymi, w tym internetowymi.

Przewagą banku w grze konkurencyjnej jest gęsta sieć placówek, doskonała znajomość klienta i związana z tym relatywnie wysoka jego lojalność, a także świadomość i zaufanie do marki (bank nieprzerwanie działa na terenie Ostrowi i okolic od 1898 roku). Niewątpliwym atutem jest szybkość i elastyczność podejmowanych decyzji. Wiąże się to ze zlokalizowanym na miejscu centrum decyzyjnym, które po pierwsze wpływa na szybkość podejmowania decyzji,

a po wtóre pozwala podchodzić do konkretnych przypadków w sposób bardziej indywidualny aniżeli w oddziałach banków sieciowych.

Przewagą banków sieciowych są natomiast w pełni profesjonalizowane kampanie reklamowe realizowane zarówno na poziomie mediów ogólnopolskich (w ramach całej grupy), jak także na poziomie mediów lokalnych w ramach budżetów poszczególnych oddziałów, a także technologia. Skala dużych banków komercyjnych pozwala im wchodzić w alianse z wielkimi dostawcami różnych towarów i usług. Powoduje to wypychanie banków lokalnych z poszczególnych obszarów biznesu.

Wydaje się, że w pełni satysfakcjonująca odpowiedź na powyższe wyzwania nie jest możliwa w warunkach pojedynczego banku spółdzielczego. Klucz leży w działalności wspólnej. Odpowiedzią jest racjonalna i bardzo odpowiedzialna polityka we wszystkich obszarach na poziomie naszego Banku, ale też wspieranie procesów mądrej integracji i agregowania większej liczby procesów biznesowych na poziomie Zrzeszenia.

Niezbędne są skuteczne i względnie szybkie następujące działania na poziomie Grupy BPS oraz sektora:

- dalsze wzmocnienie IPSu, jako stabilizatora sektora i szczepionki na nieodpowiednie zachowania,
- wzmocnienie banków zrzeszających jako dostawców bankowości korporacyjnej, międzynarodowej, konsumenckiej z prawdziwego zdarzenia.
- podjęcie decyzji o integracji systemów informatycznych w ramach zrzeszeń (czy poprzez szynę czy przez wspólny system),
- maksymalne zintegrowanie części back office banków zrzeszonych dla odciążenia ich zasobów wewnętrznych w kierunku obsługi klienta,
- przy zintegrowanych systemach - zaproponowanie kilku podstawowych produktów wspólnych (reklama produktowa zawsze będzie sensowniejsza od tylko wizerunkowej),
- wdrożenie wspólnego produktu bankowości internetowej na miarę czasów (zintegrowanego z otoczeniem biznesu).

Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej prowadzi działalność w oparciu o scentralizowany system finansowo – księgowy EuroBankNet firmy SoftNet Sp. z o.o. z Krakowa oraz inne systemy towarzyszące (pomocnicze) zarówno tej firmy jak też innych producentów. Posiada rozwiązania zapasowe zarówno w serwerowni głównej, jak też w serwerowni zapasowej. Posiada zapasowe łącza z placówkami oraz system awaryjny, własnego zasilania w energię elektryczną w Centrali Banku, gdzie zlokalizowana jest serwerownia główna.

Klienci Banku obok obsługi w placówkach mogą korzystać z bankowości internetowej eBankNet firmy SoftNet dla klienta indywidualnego oraz MŚP, oraz eCorponet dla klienta instytucjonalnego.

Za pomocą bankowości internetowej wykonywanych jest już większość przelewów wychodzących z Banku.

Bank za pośrednictwem banku zrzeszającego wydaje Klientom międzynarodowe karty płatnicze VISA oraz Mastercard do rachunków ROR, rachunków rolniczych oraz rachunków dla przedsiębiorców. Bank wydaje również karty zbliżeniowe oraz kredytowe.

Bank posiada pełną gamę produktów bankowych dla konsumentów, przedsiębiorców, rolników, samorządów terytorialnych oraz innych Klientów instytucjonalnych.

Współpracując z partnerem zewnętrznym oferuje produkty ubezpieczeniowe z partnerami zewnętrznymi. Wdrożono procedury leasingowe. Produkt oferowany jest w ramach współpracy z BPS Leasing oraz SGB Leasing. Obecność BPS TFI oraz współpraca z Domem Maklerskim pozwala oferować Klientom dostęp do rynku kapitałowego.

XII. PRZEGLĄD STRATEGICZNY ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA NA 2023 ROK

Bank w roku 2022 realizował zadania zgodnie z kierunkami przyjętymi w trzyletniej Strategii oraz rocznym Planem ekonomiczno-finansowy. Bank postrzegany jest jako dynamicznie rozwijająca się, nowoczesna instytucja finansowa, będąca liderem bankowości spółdzielczej wśród blisko 500 polskich banków spółdzielczych oraz liderem rynku usług finansowych na swoim macierzystym terenie działania. Instytucja o uniwersalnej ofercie, zaspokajająca potrzeby Udziałowców oraz Klientów (przedsiębiorców, rolników, klientów indywidualnych oraz samorządów). Bank łączący nowoczesność i rozwój z tradycją bankowości spółdzielczej. Bank silnie osadzony w środowisku, z którego się wywodzi, zaangażowany w jego problemy i przeobrażenia. Celem strategicznym Banku na lata 2022-2024 jest zachowanie samodzielności działania w ramach Zrzeszenia z Bankiem BPS oraz Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, utrzymanie pozycji Banku dynamicznie się rozwijającego, obecnego w czołówce sektora, zdolnego do konkurowania na rynku usług finansowych z bankami komercyjnymi.

Cel ten był realizowany w obszarach strategicznych:

- Klient,
- Skala i efektywność działania,
- Pozyskiwanie kapitału,
- Rozwój IT- digitalizacja, technologia i bezpieczeństwo,
- Odpowiednie zarządzanie ryzykami bankowymi,
- Strategia CSR (ang. Corporate Social Responsibility)

Bank realizuje przyjętą strategię w sposób planowy doprowadzając do uzyskania przez Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej statusu jednego z najsilniejszych kapitałowo i wynikowo banków spółdzielczych w Zrzeszeniu BPS.

Bank osiągnął wzrost rozmiarów działalności przy utrzymaniu ryzyka na umiarkowanym poziomie. Przez wszystkie lata realizacji obecnej, jak i poprzednich Strategii utrzymał ponadprzeciętną efektywność. Wskaźnik ROA obrazujący relację wyniku finansowego do sumy aktywów od kilku lat utrzymuje się na znacznie wyższym poziomie niż odczyty dla naszej grupy rówieśniczej. Warto dodać, że osiągając bieżące zyski i budując w wyniku ich zatrzymania fundusze własne – pokryto jednocześnie portfel kredytów z rozpoznaną utratą wartości w blisko 79% rezerwami celowymi. Na korzystnie niskim poziomie ukształtował się wskaźnik obrazujący relację kosztów działania banku wraz z amortyzacją do wyniku na działalności bankowej (wskaźnik C/I).

Niemniej z uwagi na dużą zmienność warunków makroekonomicznych i niepewność co do ich kształtowania się w sytuacji w przyszłości, Bank odnotowaną poprawę nie traktuje jako ugruntowany trend w obszarze wyniku finansowego. Wiąże się to m.in. z możliwym pogorszeniem sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców i ewentualnym wzrostem kosztów zabezpieczenia ryzyka kredytowego.

Cel i kierunki działania w kolejnych latach realizacji Strategii (2023 – 2024)

Zarząd Banku proponuje, aby cel strategiczny na lata 2022-2024 był realizowany równolegle w sześciu obszarach/kierunkach strategicznych wspieranych ewolucją kultury organizacyjnej.

1. Klient

Przewagą BS w grze konkurencyjnej jest gęsta sieć placówek, doskonała znajomość klienta i związana z tym relatywnie wysoka jego lojalność, a także świadomość i zaufanie do marki.

Cele:

- 1) Utrzymanie wysokiego udziału rynkowego. Strategią dla Banku nie jest nisza, ale budowanie lokalnego banku uniwersalnego, banku tzw. pierwszego wyboru!
- 2) Wysoka jakość produktów i usług, która w warunkach banku lokalnego oznacza indywidualne podejście, szybką decyzję, elastyczne produkty, serdeczną, ale bardzo merytoryczną obsługę;
- 3) Podnoszenie poziomu kwalifikacji pracowników, czynienie ich bardziej wszechstronnymi, ponieważ marginalizacja gotówki i transakcje w sieci zmniejszą popyt na nieskomplikowane czynności w banku. Dalszy rozwój kompetencji pracowników pod kątem Standardów Obsługi Klienta, w tym podwyższenie jakości Obsługi Telefonicznej klientów;
- 4) Odmładzanie struktury demograficznej klientów;
- 5) Personalizacja relacji i oferty, co umożliwi szybszą i trafniejszą realizację potrzeb klientów;
- 6) Intensywna sprzedaż rozwiązań zdalnych.
- 7) Odpowiednio dostosowana polityka cenowa.
- 8) Intensywne uczestnictwo we wszystkich doraźnych programach pomocowych;
- 9) Intensywne uczestnictwo w nowej perspektywie UE (Fundusz Odbudowy i Rozwoju, Zielony Ład, Wspólna Polityka Rolna, Fundusze strukturalne);
- 10) Stworzenie większej liczby Kampanii Sprzedażowych dedykowanych określonej grupie klientów w zależności od oferowanego produktu lub usługi.
- 11) Wzrost w najbardziej rentownych i perspektywicznych segmentach,
- 12) Dalsze dostosowywanie aplikacji „Oko Prezesa” w celu ułatwienia analizy osiągnięć w zakresie sprzedaży oraz skutecznego planowania przyszłych działań.
- 13) Wdrożenie systemu wspomagającego i przyspieszającego proces obsługi wniosków o kredyty gotówkowe.

2. Skala i efektywność działania

Jeśli chodzi o obszary związane z efektywnością punktem odniesienia dla Banku pozostanie cały (nie jedynie spółdzielczy) sektor bankowy w Polsce. Jedynie takie formułowanie celu w tym zakresie (benchmarkowanie) pozwoli na zachowanie pozycji rynkowej, jak też gotowości by odegrać rolę w ewentualnych procesach łączeniowych, które

powinny mieć miejsce w najbliższych latach w sektorze polskiej bankowości spółdzielczej. W tym kontekście istotne jest poszukiwanie szans na mądre, respektujące tradycję i tożsamość banków fuzje poziome (tzw. poziomy efekt skali, synergie ekonomiczne i kadrowe, inteligentne układanie rynku). Szczególnie wobec zachodzących zjawisk demograficznych i rynku pracownika. Demografia, rynek pracownika i brak rąk do pracy wymusi tego typu procesy, ale też co ważne uczyni je bezbolesnymi społecznie.

Cele:

- 1) Nie planując zwiększenia sieci placówek na terenie działania Banku koncentrujemy się na poszukiwaniu nowych Klientów na rynkach, gdzie już operujemy oraz zwiększaniu skali współpracy z Klientami, którzy są już w portfelu Banku;
- 2) Przenoszenie transakcyjności do bankowości wirtualnej i tym samym ograniczenie kosztów jednostek operacyjnych w terenie;
- 3) Optymalizacja struktur (minimalizacja kosztów i maksymalizacja wydajności) - wzmacnianie kultury i kompetencji pracowników w kierunku myślenia Klientem i efektywnością działania.

3. Pozyskiwanie kapitału

Dla realizacji wszystkich wyżej postawionych celów kluczową kwestią jest wyposażenie Banku w kapitał. To on bowiem zabezpiecza ryzyka bankowe ponoszone w toku działalności Banku, ale też wyznacza maksymalną skalę działania, a więc pośrednio warunkuje wysokość osiągniętych przez Bank zysków. Planowanie kapitałowe jest i nadal musi być podporządkowane podstawowemu celowi mówiącemu, że zarządzanie funduszami pozwoli zapewnić rozwój Banku przy ponoszeniu akceptowalnego ryzyka.

Cele:

- 1) Wzrost funduszy własnych jest i nadal powinien być możliwy w zasadniczej mierze dzięki rozwojowi działalności bankowej i przede wszystkim zatrzymywaniu nadwyżki bilansowej w Banku. Dla utrzymania współczynnika wypłacalności w sposób trwały na poziomie określonym Dyrektywą CRD i Rozporządzeniem CRR. Bank zakłada przeznaczanie minimum 80% zysku netto na fundusz zasobowy.
- 2) Bank ma świadomość, że w wyniku procesów inflacji następuje „erozja” kapitału własnego, to jest spadek wartości kapitału ujętego w cenach realnych. Aby wypracowane zyski zwiększały realną wartość funduszy własnych wskaźniki ROE netto powinny być adekwatne do średniorocznej inflacji;
- 3) Wzrost funduszy własnych powinien być skorelowany ze wzrostem sumy bilansowej Banku;
- 4) Dla zachowania optymalnej struktury funduszy własnych i uniknięcia zbyt wysokiej koncentracji, fundusz udziałowy nie powinien przekraczać 20% funduszy własnych ogółem. Pozwala to na relatywnie wysoką odporność Banku na wycofanie udziałów i jednocześnie pozwala oferować satysfakcjonujący poziom dywidendy, co pozostaje w związku przyczynowo – skutkowym;
- 5) Kontynuacja działań wdrożonych w czerwcu 2020r w kierunku osłony współczynnika wypłacalności Banku, w tym zwiększenie wielkości portfela zabezpieczonego hipotekami mieszkaniowymi mającego status efektywnie zabezpieczonego - jak największa wartość

portfela MŚP musi zostać objęta gwarancjami BGK, co pozwoli na obniżenie gwarantowanej kwoty ekspozycji do 0%. Takie działanie pozwala na mocniejsze wykorzystanie dźwigni finansowej i zaangażowanie większej części aktywów w instrumenty przynoszące wyższy przychód;

- 6) Sukcesywne budowanie kapitału Tier II;
- 7) Spełnienie wymagań nadzorczych w zakresie indywidualnie wyznaczonego przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wskaźnika MREL (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities), tj. minimalnego poziomu funduszy własnych oraz zobowiązań podlegających konwersji na kapitał własny, które dana instytucja musi posiadać.

4. Rozwój IT- digitalizacja, technologia i bezpieczeństwo

Pandemia i towarzyszące jej zmiany w funkcjonowaniu państw, gospodarek i społeczeństw przyspieszyły cyfryzację wielu sfer życia – nawet o kilka lat. Wielu tradycjonalistów przekonało się do korzystania z płatności elektronicznych i ograniczyło korzystanie z gotówki. Obserwowane tendencje na trwałe zmieniły rzeczywistość.

Transformacja cyfrowa wymaga zmian w podejściu do zarządzania organizacją, istotne znaczenie mają wdrożenia cyfrowe i kompetentni liderzy stojący za takimi zmianami, oraz nade wszystko podnoszenie cyberbezpieczeństwa w sposób proporcjonalny do potrzeb, zagrożeń i zmieniających się uwarunkowań (najlepiej i najbardziej ekonomicznie w ramach grupy).

Efektywne IT jest katalizatorem realizacji Strategii i transformacji Banku.

Cele realizowane w Banku w tym zakresie należy pogrupować w trzech podstawowych zakresach:

- 1) Środowisko IT i jego bezpieczeństwo. Priorytetem Banku jest zapewnienie wysokiej jakości, dostępności i bezpieczeństwa serwisów Banku oraz wszelkich rozwiązań dostępnych dla klientów. W ślad za rozwojem infrastruktury informatycznej najwyższym celem pozostaje zabezpieczenie cyberbezpieczeństwa i zapewnienie poufności danych.
- 2) Wsparcie dla procesów wewnętrznych. Procesy IT wspierają cele biznesowe - efekt synergii.
- 3) Kanały komunikacji z klientami. Ciągły rozwój kanałów komunikacji z klientem zgodny z technologicznym rozwojem i zapotrzebowaniem rynku.

5. Odpowiedzialne zarządzanie ryzykami bankowymi

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantując odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w Banku, jak i jego otoczeniu.

Koncentrując się na najistotniejszych ryzykach obecnych w działaniu Banku należy stwierdzić, że do najistotniejszych zagadnień w tym zakresie należą:

- 1) Ciągłe doskonalenie procedur zarządzania ryzykami istotnymi;
- 2) Udoskonalanie integracji głównego programu finansowo – księgowego z oprogramowaniem towarzyszącym, służącym generowaniu obliczeń i analizowaniu ryzyk finansowych;
- 3) W zakresie ryzyka kredytowego:

- doskonalenie wykorzystywanych procedur kredytowych pod kątem metod analizy ekonomiczno – finansowej oraz ryzyk prawnych towarzyszących kredytowaniu,
 - wdrożenie spójnej aplikacji informatycznej do analiz kredytowych i monitoringu – tworzenie bazy danych z informacjami ekonomiczno-finansowymi klientów banku (zintegrowanego z korowym systemem bankowym),
 - wypracowanie narzędzia informatycznego (platformy obsługi kredytów) do obróbki powtarzalnych kredytów detalicznych, mieszkaniowych oraz detalu firmowego, które mogłyby podnieść efektywność tych procesów (zintegrowanego z głównym programem bankowym EuroBankNet Firmy SoftNet);
- 4) Automatyzacja systemu analiz ryzyk bankowych (przede wszystkim ryzyka kredytowego) oraz szybkiego raportowania dla kierownictwa w zakresie węzłowych wskaźników obrazujących poziom poszczególnych ryzyk.
 - 5) Przeorganizowanie procesu kredytowego.

6. Strategia CSR (ang. Corporate Social Responsibility)

Bank prowadzi swoją działalność w sposób odpowiedzialny, uwzględniając tak istotne czynniki jak środowisko, społeczeństwo i ład korporacyjny (ESG – enviromental, social and governance). Jest świadomy wyzwań wynikających ze zmian klimatycznych, stopniowo eliminujemy działania, które szkodzą środowisku naturalnemu (segregujemy śmieci, inwestujemy w fotowoltaikę) i wspiera edukację ekologiczną. Bank kieruje się zasadą odpowiedzialności społecznej i uwzględnia wpływ swoich działań na społeczeństwo, klientów, dostawców, pracowników i udziałowców. Jednocześnie dbamy o to, by stale udoskonalać swój ład korporacyjny zapewniając przejrzystość zasad zarządzania Bankiem. Jesteśmy świadomi odpowiedzialności za klimat, społeczeństwo, kondycję i edukację finansową naszych klientów i zgodność z deklarowanymi wartościami ESG. Bank przy ocenach kredytowych bada skutki finansowania kredytobiorcy pod kątem oddziaływania na środowisko.

Realizacja wszystkich powyżej wskazanych kierunków strategicznych zostanie wsparta ewolucją kultury organizacyjnej. Zaangażowanie pracowników (mierzone efektami realizacji zadań) wspiera atrakcyjny system wynagradzania i możliwości rozwoju osobistego (dostępność oferty szkoleniowej oraz studiów podyplomowych).

Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej, poprzez dynamikę swojego rozwoju, ale też przez umiejętność funkcjonowania w bardzo trudnych czasach potwierdził, że potrafi dostosować się do zmieniających się warunków otoczenia makroekonomicznego. Jest Bankiem otwartym na przyszłość, bezpiecznym i nowoczesnym. Wciąż wiele wyzwań przed Bankiem - to dotyczy pozyskiwania nowych grup klientów, budowania atrakcyjnej oferty, która wyróżnia nas na rynku, dostarczania rozwiązań mobilnych na miarę zmieniających się potrzeb Klientów. Przez poziom świadczonych usług i obsługi Klientów konsekwentnie budujemy wizerunek Banku lokalnego ale nowoczesnego, silnego kapitałowo i przyjaznego, traktującego Klienta po partnersku. Banku dobrego zarówno na dobre jak i złe czasy, bliskiego potrzebom małych społeczności. Aspiracją Banku jest bycie synonimem trwałości, bezpieczeństwa, dobrej jakości usług, ale również gwarancją wsparcia dla Udziałowców, Klientów, JST jak i lokalnego środowiska.

Wyżej zaprezentowana koncepcja wydaje się optymalną biorąc pod uwagę obecny stopień rozwoju naszej instytucji, a także stopień rozwoju, w tym poziom integracji Grupy

BPS, w której ramach funkcjonujemy. Jest to strategia aktywnej kontynuacji, bazująca na sprawdzonej wieloletniej praktyce wyposażona w elementy niezbędne dla rozwoju oraz umiejscowienia Banku na zmieniającym się rynku.

Jesteśmy przekonani, że realizacja Strategii Rozwoju Banku w kolejnych latach musi być zogniskowana wokół wymienionych wyżej zagadnień. Dla powodzenia w opisanych obszarach decydujące znaczenie będzie miała jakość kapitału ludzkiego. Nasz Bank jest instytucją opartą na wiedzy, dostosowywaniu się, systemach IT, współpracy z instytucjami publicznymi, organizacją – niosącą wartość dodaną (doradztwo i rzadkie umiejętności) swoim Klientom. Do tego należy dodać zwykłą życzliwość i otwartość oraz Customer Experience na styku placówka, strona www, bankowość zdalna.

Uwadze nie może umykać, że istotą planowania strategicznego jest ciągła analiza zmian w otoczeniu Banku i szybkie korekty działań w poszczególnych obszarach. Obecne trudne uwarunkowania ekonomiczne i kumulacja zbyt wielu negatywnych czynników w naszym otoczeniu może doprowadzić do bardzo trudnych sytuacji, zarówno dla polskiej gospodarki, jak sektora bankowego.

Takie podejście pozwoliło na dotychczasowe sukcesy Banku (nawet w wyjątkowo trudnym pandemicznym czasie) i wydaje się optymalne w przyszłości.

XIII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W OSTROWI MAZOWIECKIEJ

Zarząd Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy Sprawozdanie Zarządu z działalności za 2022 rok zawiera prawdziwy obraz osiągnięć oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej.

Data	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Podpis
16.05.2023	Bartosz Kublik	Prezes Zarządu	
16.05.2023	Krystyna Polakowska	Wiceprezes Zarządu	
16.05.2023	Dariusz Kołodziejcki	Wiceprezes Zarządu	
16.05.2023	Monika Tymińska	Wiceprezes Zarządu	

<i>16.05.2023</i>	<i>Agata Załęska</i>	<i>Wiceprezes Zarządu</i>	
-------------------	----------------------	---------------------------	--